

EVANGELIET IFØLGE JOHANNES

Prolog

Først var fortællingen!

Fortællingen var hos Gud – ja, Gud var fortællingen.

Fra begyndelsen var fortællingen hos Gud.

Gennem fortællingen er alt blevet til – ja, uden den er intet blevet til af det, som er.

I den er der liv, og det liv var menneskets lys -

lyset, der oplyste mørket.

Men mørket tog sig ikke af det.

2. Et menneske fremstod, udsendt af Gud.

Johannes var hans navn.

Han kom med et vidnesbyrd for at vidne om lyset,

så alle kunne hengive sig til Gud i kraft af ham.

Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset –

det sande lys, som oplyser hvert eneste menneske.

Det var ved at komme til verden.

Han var i verden – den verden, der blev skabt gennem ham.

Men verden kendte ham ikke.

Han kom til sit eget, men hans egne tog ikke imod ham.

Dog, de, som *tog* imod ham,

dem gav han magt til at blive Guds børn –

de, som hengiver sig inderligt til hans navn.

De blev ikke født af blod eller af kødeligt begær –

ej heller af nogen mands begær,

men af Gud.

Fortællingen tog menneskelig skikkelse og boede iblandt os,

og vi så hans herlighed –

en herlighed, som en inderligt elsket¹ søn har den fra sin far –

fuld af nåde og sandhed.

¹ *monogenous* betyder ordret enbåren eller eneste.

Johannes Døberen

Nu taler Johannes ligeud om ham og råber:

”Det er ham, jeg taler om:

Han, som kommer efter mig, står over mig,
for han var til før mig.

Af hans fylde har vi alle nydt godt – det var nåde over nåde!

For Loven blev nok givet gennem Moses,
men *nåden* og *sandheden* kom gennem Jesus Messias.”

3. Gud har endnu ingen set – den eneste Gud –
men han, som hviler i sin fars favn,
han har gjort ham kendt.

Dette sagde Johannes uden omsvøb, dengang judæerne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud for at spørge ham, hvem han var.

Han indrømmede blankt, han løj ikke, men bekendte ligeud:

”Jeg er *ikke* Messias.”

”Hvad så?” spurgte de, ”er du Elias?”

”Det er jeg ikke.”

”Er du profeten?”

”Nej,” svarede han.

”Hvem er du så?” spurgte de ham. ”Vi skal have svar med til dem, der har sendt os.
Hvad kalder du dig selv?”

”Jeg er en stemme, der råber i ørkenen,” sagde han, ”*udjævn Herrens vej*, som profeten
Jesaja sagde.”

De udsendte var udsendt af farisæerne, og nu spurgte de ham:

”Men hvorfor døber du så, når du hverken er Messias eller Elias eller profeten?”

”Jeg døber med vand,” svarede Johannes dem.

”Midt iblandt jer står *han*, som I intet ved om –

han, som kommer efter mig –

han, hvis sandalrem jeg ikke er værdig til at løse.”

Dette foregik i Bethania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døbte.

4. Næste dag ser han Jesus komme gående hen imod sig, og han udbryder:

”Se Guds lam, som bærer verdens synd!

Det er ham, om hvem jeg sagde:

Efter mig kommer en mand, som står over mig,
for han var til før mig.

Jeg kendte ham ikke selv,

men det var for at han skulle blive åbenbaret for Israel, jeg kom,
og derfor døber jeg med vand.

Jeg har set ånden stige ned som en due fra himlen,
og den blev over ham.
Jeg kendte ham ikke selv,
men han, som sendte mig ud for at døbe med vand,
han sagde til mig:
Ham, du ser ånden dale ned over,
så den bliver over ham,
det er ham, der skal døbe med hellig ånd.
Jeg har selv set det! Og jeg kan bevidne, at han er Guds søn!”

De første disciple

5. Næste dag stod Johannes der igen sammen med to af sine disciple.

Mens han betragtede Jesus, der gik forbi, sagde han:

”Se, Guds lam!”

De to disciple hørte, hvad han sagde og fulgte efter Jesus.

Imidlertid vendte Jesus sig om og så, at de fulgte efter ham.

”Hvad søger I,” spurgte han dem.

”Rabbi!” sagde de (det betyder: Mester), ”hvor bor du?”

”Kom, så skal I se,” svarede han.

Så gik de hen og så, hvor han boede, og de blev hos ham hele den dag.

Det var ved firetiden.²

Den ene af de to, som havde hørt, hvad Johannes sagde og var fulgt efter Jesus, var Andreas, Simon Peters bror. Først finder han sin bror, Simon og siger til ham:

”Vi har fundet *Messias* (det betyder: Den salvede).”

Så fører han ham hen til Jesus.

”Du er Simon, Johannes’ søn,” sagde Jesus, og så på ham, ”du skal kaldes *Kefas* (det betyder klippe).

6. Næste dag ville Jesus tage til Galilæa, så han finder Filip og siger til ham:

”Følg mig!”

Filip var fra Betsajda, Andreas’ og Peters by.

Han finder så Nathanael og siger til ham:

”Ham, Moses har skrevet om i Loven og Profeterne, ham har vi fundet:

Jesus, Josefs søn fra Nazareth.”

”Kan noget godt være fra Nazareth?” spørger Nathanael.

”Kom selv og se,” siger Filip til ham.

Da Jesus ser Nathanael komme hen imod sig, siger han om ham:

”Se, der er i sandhed en israelit, i hvem der ikke er svig.”

”Hvorfra kender du mig?” spørger Nathanael.

”Før Filip kaldte på dig, så jeg dig under figentræet,” svarede Jesus.

² Egtl. den tiende time

”Rabbi!” svarede Nathanael, ”du er Guds søn! – du er Israels konge!”
”Blot fordi jeg fortalte, at jeg så dig nedenunder figentræet, tror du på mig,” sagde Jesus til ham. ”Du skal få større ting at se end det. Ja, jeg kan godt fortælle jer:
I skal se himlen åbnet og Guds engle stige op og dale ned over menneskets søn.”

Det første tegn: Et bryllup i Kana

7. Den tredje dag var der bryllup i Kana i Galilæa, hvor Jesu mor var med. Også Jesus og hans disciple var indbudt til brylluppet.

Da nu vinen slap op, siger Jesu mor til ham:

”De har ingen vin.”

”Kvinde, hvad er der mellem mig og dig?” sagde Jesus til hende, ”min time er endnu ikke kommet!”

Hans mor sagde så til tjenerne:

”Gør alt, hvad han beder jer om!”

Nu stod der seks vandkar af sten til brug for judæernes rensesritual.

De rummede hver omkring hundrede liter.³

”Fyld karrene med vand!” siger Jesus så til dem.

De fyldte dem op til randen.

”Øs nu op og bring det til køkkenchefen!”

De bragte det til ham, men da køkkenchefen havde smagt på vandet, der var blevet til vin, uden at han vidste, hvor det kom fra (det vidste jo kun de tjenere, der havde øst vandet op), kalder han på brudgommen og siger til ham:

”Alle og enhver sætter først den gode vin frem, og når folk så har drukket godt, den ringere. Men du har gemt den gode vin til nu.”

Denne begyndelse på sine tegn og undere gjorde Jesus i Kana i Galilæa og afslørede dermed sin herlighed. Det fik hans disciple til at tro på ham.

Påske i Jerusalem

8. Herefter tog Jesus ned til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og sine disciple, men de blev der ikke mange dage. Judæernes påskefest nærmede sig nemlig, så Jesus tog op til Jerusalem.

I templet fik han øje på dem, der solgte okser og får og duer og vekselernerne, der sad der. Så lavede han sig en pisk af noget reb og drev dem alle ud af templet, både får og okser, og han hældte vekselernerne mønter ud og væltede deres borde. Til duesælgerne sagde han:

”Få det der væk herfra! I skal ikke gøre min fars hus til et handelshus!”

(Hans disciple kom så i tanke om, at der står skrevet:

Lidenskaben for dit hus vil fortære mig).

³ Egtl. to eller tre *metretas*. En *metretas* svarer til 39,39 liter

Nu tog judæerne til genmæle og sagde:

”Hvad er det, du vil sige med det her?”

”Nedbryd dette tempel,” svarede Jesus, ”og jeg skal bygge det op på tre dage.”

”Det tog 46 år at bygge dette tempel,” sagde judæerne, ”og så vil du rejse det på tre dage?”

(Men det var jo om sit legemes tempel, han talte. Så da han var oprejst fra de døde, kom hans disciple i tanke om, at han havde sagt sådan, og de troede på Skriften og på det ord, Jesus havde sagt).

9. Mens han nu var i Jerusalem ved påskefesten, var der mange, der hengav sig til hans navn, når de så de tegn, han gjorde. (Jesus derimod fæstede ingen lid til dem, fordi han kendte alle og fordi han ikke havde brug for at nogen skulle vidne om det eller det menneske. Han vidste jo udmærket, hvad mennesket indeholdt).

Samtale med Nikodemos

10. Der var en mand blandt farisæerne ved navn Nikodemos – en af judæernes rådsherrer. En nat kom han hen til Jesus og sagde:

”Rabbi! Vi ved, at du er kommet som lærer fra Gud selv, for ingen kunne udføre de tegn og undere, som du udfører, hvis ikke Gud var med ham...”

”Jeg kan godt sige dig,” afbrød Jesus ham, ”hvis ikke man er født fra oven, kan man slet ikke se Guds rige.”

”Men hvorledes kan et menneske, som allerede er gammelt blive født?” spørger Nikodemos ham, ”han kan vel ikke komme ind i mors liv for anden gang for at blive født?”

”Jeg siger bare, som sandt er,” svarede Jesus, ”at hvis ikke man er født af vand og ånd, kan man ikke komme ind i Guds rige.

Hvad der er født af kødet, er og bliver kød, og hvad der er født af ånden, er og bliver ånd. Bliv ikke forskrækket, fordi jeg sagde, at I nødvendigvis må fødes ovenfra. Ånden blæser, hvorhen den vil, og du hører lyden af den, men du kan ikke se, hvor den kommer fra og hvor, den går hen. Sådan er det med enhver, der er blevet født af ånden.”

”Men hvorledes skal dette gå til?” spurgte Nikodemos.

”Du er lærer i Israel,” svarede Jesus ham, ”og så ved du ikke det!?”

Så kan jeg da fortælle dig, at vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set – men I kan ikke tage vort vidnesbyrd til jer. Hvis I ikke tror på mig, når jeg fortæller jer om det jordiske, hvordan skulle I så kunne tro på mig, når jeg fortæller jer om det himmelske?

Ingen er steget op til himlen,

undtagen han, som kom ned fra himlen: menneskets søn.

Ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen,

således bør også menneskets søn ophøjjes,

for at enhver, som hengiver sig til ham, kan få evigt liv.

I den grad elskede Gud verden, at han gav den sin elskede søn,

for at enhver, som hengiver sig til ham, ikke skal gå til grunde,
men have evigt liv.
Gud sendte jo ikke sin søn til verden for at dømme verden,
men for at verden kunne blive befriet gennem ham.
Den, som hengiver sig til ham, dømmes ikke.
Den, som ikke hengiver sig til ham, er allerede dømt,
fordi han ikke har hengivet sig til Guds elskede søns navn.
Dette er dommen:
Lyset er kommet til verden, men mennesket elskede mørket fremfor lyset,
fordi deres gerninger var onde.
Enhver, som øver ondt, afskyr lyset og kommer ikke til lyset,
for at hans gerninger ikke skal komme for en dag.
Men den, der praktiserer sandheden, kommer til lyset,
så hans gerninger må blive vist frem,
fordi de er gjort i Gud.”

Jesus og Johannes

11. Herefter kom Jesus og hans disciple til Judæa, og der slog han sig ned sammen med dem og døbte. Også Johannes døbte dér ved Ænon, tæt ved Salem, for dér var der meget vand, så folk kom og blev døbt. Endnu var Johannes nemlig ikke blevet kastet i fængsel. På et tidspunkt opstod der en debat mellem Johannes' disciple og judæerne om renselse, så de gik hen til Johannes og sagde:

”Rabbi! han, som var sammen med dig på den anden side af Jordan – ham, du har vidnet om – hør engang, han døber, og alle kommer til ham.”

”Et menneske kan intet tage, hvis ikke det er skænket ham fra himlen,” svarede Johannes. ”I kan selv bevidne, at jeg sagde: Det er ikke mig, der er Messias, men jeg er sendt i forvejen for ham. Den, som har bruden, er brudgom, men brudgommens ven, som står og lytter til ham, glæder sig inderligt over brudgommens stemme. Således er min glæde fuldkommen. Han bør vokse – jeg derimod blive mindre!

Den, som kommer ovenfra, er over alle.

Den, som er af jorden, er fra jorden og taler fra jorden.

Den, som kommer fra himlen, er over alle.

Hvad han har set og hørt, det vidner han om,
men ingen tager imod hans vidnesbyrd.

Den, som *tager* imod hans vidnesbyrd, har dermed beseglet,
at Gud er sanddru.

Ja, den, som Gud har udsendt, taler Guds ord.

Han giver jo ikke ånden efter mål.

Faderen elsker sønnen, og alt har han lagt i hans hånd.

Den, som hengiver sig til sønnen, har evigt liv.

Den, som tager afstand fra sønnen, skal ikke se liv, men Guds vrede ruger over ham.”

Samtale med en samaritansk kvinde

12. Da Jesus nu erfarede, at farisæerne havde hørt, at han døbte og skaffede flere tilhængere end Johannes (skønt Jesus ikke døbte selv – kun hans disciple), så forlod han Judæa og tog på ny til Galilæa.

Imidlertid måtte han igennem Samaria, så han kommer til en by i Samaria, der hedder Sykar – ikke langt fra det stykke land, Jakob forærede sin søn Josef. Der var Jakobsbrønden.

Træt af rejsen satte Jesus sig ned ved brønden.

Det var omkring middagstid.

Så kommer der en samaritansk kvinde for at hente vand.

”Giv mig noget at drikke!” siger Jesus til hende. (Hans disciple var nemlig gået ind til byen for at købe noget mad).

”Hvordan kan du, som er judæer, bede mig, en samaritansk kvinde, om noget at drikke?” spørger den samaritanske kvinde ham (judæere har jo ellers ikke samkvem med samaritanere).

”Hvis du kendte Guds gave,” svarede Jesus hende, ”og vidste hvem det er, der beder dig om noget at drikke, ville *du* have bedt *ham*, og han ville have givet dig levende vand.”

”Herre!” siger hun, ”du har ingen vandkrukke og brønden er dyb. Hvor vil du så få levende vand fra? Du er vel ikke større end vor far Jakob, som gav os brønden og selv drak af den sammen med sine sønner og sit kvæg?”

”Alle som drikker af dette vand,” svarede Jesus, ”vil blive tørstige igen, men den, der drikker af det vand, *jeg* giver ham, skal aldrig i evighed tørste. Nej, det vand, *jeg* giver ham, vil i ham blive en sprudlende kilde til evigt liv.”

”Herre!” siger kvinden, ”giv mig sådan noget vand, så jeg ikke skal tørste og hele tiden rende herud for at hente vand.”

”Gå hen og kald på din mand,” siger han, ”og kom så tilbage.”

”Jeg har ingen mand,” svarede kvinden.

”Det var godt svaret,” siger Jesus til hende, ”jeg har ingen mand! For du har haft fem mænd, og ham, du har nu, er ikke din mand. Du har sandelig sagt sandheden!”

”Herre!” siger kvinden, ”jeg kan forstå, at du er en profet.

Vore forfædre hengav sig til Gud på dette bjerg, og I påstår, at Jerusalem er stedet, hvor man bør hengive sig til Gud.”

”Tro mig, kvinde,” siger Jesus, ”den tid kommer, hvor det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal hengive jer Faderen.

I hengiver jer til noget, I ikke kender – vi hengiver os til det, vi kender, for befrielsen kommer nu engang fra judæerne. Men den tid kommer – ja, den er nu – hvor de sande

hengivne skal tilbede Faderen i ånd og sandhed. Det er den slags hengivne, Faderen ønsker sig. Gud er ånd, og de, som dyrker ham, bør dyrke ham i ånd og sandhed.”

”Jeg ved, at Messias kommer,” siger kvinden, ”han, som kaldes den salvede. Når han kommer, vil han forklare os alt.”

”Det er mig!” siger Jesus til hende, ”mig, der taler med dig!”

Kort efter kom hans disciple, der blev forbavsede over, at han talte med en kvinde. Der var dog ingen der spurgte om, hvad han var ude på, eller hvorfor han talte med hende. Nu lod kvinden vandkrukke være vandkrukke og gik tilbage til byen. Hun sagde til folk: ”Kom og se et menneske, som kunne fortælle mig alt, hvad jeg har lavet. Mon ikke han er Messias?”

De forlod så byen og kom ud til ham.

13. I mellemtiden bad disciplene ham og sagde:

”Rabbi! værsgo og spis!”

”Jeg har mad,” sagde Jesus til dem, ”som I intet kender til.”

”Er der mon nogen, der han givet ham noget at spise?” spurgte disciplene hinanden.

”Min føde,” sagde Jesus, ”er at gøre hans vilje, som sendte mig og at fuldføre hans værk. Mener I ikke, at der endnu er fire måneder til høst? Se dog! Jeg mener, løft jeres blik og se markerne! De er allerede hvide til høsten.

Den, der høster, får sin løn og samler frugt til evigt liv, så den, der sår, kan glæde sig sammen med den, der høster. Derved er det ord sandt, at én høster, mens en anden sår. Jeg sendte jer ud for at høste, hvad I ikke har slidt for. Andre har slidt, og I er gået ind i deres arbejde.”

Fra den by fæstede mange af samaritanerne tillid til ham på grund af kvindens ord, dengang hun rent ud erklærede, at han kunne fortælle hende alt, hvad hun havde lavet. Derfor kom de hen til ham og bad ham om at blive hos dem. Han blev der i to dage, og mange flere fik tillid til ham på grund af det, han sagde, og de sagde til kvinden:

”Vores hengivenhed skyldes ikke længere din tale. Vi har selv hørt ham, og nu ved vi, at han i sandhed er verdens befrier.”

Efter de to dage tog han bort derfra til Galilæa.

Jesus mindede dem om, at en profet ikke bliver hædret i sin egen hjemby. Men da han kom ind i Galilæa, tog galilæerne imod ham, efter at de havde oplevet, alt det, han havde gjort i Jerusalem under festen. De var nemlig også selv gået med til festen.

Det andet tegn: Helbredelse af en adelsmands søn

14. Så kom han igen til Kana i Galilæa, hvor han havde forvandlet vand til vin. Dér var der en vis adelsmand, hvis søn lå syg i Kapernaum. Han havde hørt, at Jesus var kommet fra Judæa til Galilæa, og han gik hen til ham og bad, om han ville komme ned og helbrede hans søn, der var ved at dø. Jesus sagde så til ham:

”Ja, hvis ikke I oplever tegn og undere, har I ingen hengivenhed.”

”Herre! kom nu med før mit barn dør!” sagde adelsmanden til ham.
”Gå blot!” sagde Jesus til ham, ”din søn lever!”
Manden troede på, hvad Jesus sagde, og gik.
Allerede mens han var på vej, kom slaverne ham i møde og sagde:
”Dit barn lever!”
Han udspurgte dem så om timen, hvor han havde fået det bedre, og de svarede:
”I går ved ettiden forlod feberen ham.”
Faderen forstod nu, at det var i netop den time, Jesus sagde til ham: Din søn lever!
Herefter blev både han og hele hans hus inderligt hengivne.
Dette var så det andet tegn, Jesus gjorde, dengang han kom fra Judæa til Galilæa.

Det tredje tegn: Helbredelse ved Bethesda

15. Senere – det var under judæernes højtid - tog Jesus op til Jerusalem. I Jerusalem er der ved fåreporten et bassin, som på hebraisk kaldes Bethesda. Det har fem søjlegange, og i dem lå der en hel del syge mennesker – blinde, lamme, forkrøblede. Der lå bl.a. en mand, som havde været syg i 38 år.

Da Jesus så ham ligge der - vel vidende at han allerede havde ligget der i lang tid - sagde han til ham:

”Vil du gerne være rask?”

”Herre,” svarede den syge, ”jeg kender ikke nogen, der kan bære mig ned i bassinet, når vandet kommer i oprør, så mens jeg er på vej, kommer en anden i før mig.”⁴

”Rejs dig op!” sagde Jesus så til ham, ”tag din bære og gå!”

Straks blev manden rask, tog sin bære og gik omkring.

Imidlertid var det sabbat den dag, så judæerne sagde til den helbredte:

”Det er Sabbat. Du har ikke lov til at gå rundt med båren.”

”Det var ham, der gjorde mig rask,” svarede han, ”det var ham, der sagde til mig: Tag din bære og gå!”

”Hvem var det, der sagde: Tag din bære og gå?” spurgte de ham.

Men den helbredte vidste ikke, hvem det var, for Jesus var gået, og der var mange mennesker på stedet.

Senere støder Jesus på ham i templet og siger til ham:

”Se så! Nu er du blevet rask. Begå nu ikke flere synder, så noget endnu værre rammer dig.”

Manden gik så hen og fortalte judæerne, at det var Jesus, der havde gjort ham rask.

Derfor forfulgte judæerne Jesus, fordi han gjorde dette på en sabbat.

”Min far arbejder indtil nu,” forsvarede han sig, ”også jeg arbejder!”

Så stræbte judæerne ham endnu mere efter livet, fordi han ikke blot brød sabbatten, men også kaldte Gud for sin far og gjorde sig selv lige med Gud.

⁴ En del håndskrifter forklarer dette med, at en engel ind imellem skulle stige ned og bringe vandet i oprør, så det blev helbredende - dog kun for den første, der kom i.

Første forsvarstale

Så tog Jesus ordet og sagde til dem:

”Det er sandt, som det er sagt: en søn kan intet gøre af sig selv,
hvis han ikke først ser sin far gøre det.

Hvad hans far gør, det gør sønnen på samme måde.

En far elsker sin søn, og han viser ham alt det, han selv gør –
ja, han vil vise ham endnu større ting end disse, så I taber både næse og mund.

Ligesom hans far oprejser de døde og gør mennesker levende,
således giver sønnen liv til hvem, han vil.

Min far dømmes slet ingen –

nej, al dom har han overgivet til sin søn,
for at alle må ære hans søn, lige så vel, som de ærer hans far.

Den, der ikke ærer hans søn, ærer heller ikke den far, som har sendt ham.

Ja, jeg kan godt sige jer: den, der hører efter, hvad jeg siger
og som hengiver sig inderligt til ham, der har sendt mig,
har evigt liv og kommer ikke for dommeren –
nej, han er gået over fra døden til livet.

Jeg siger jer: den tid kommer – ja, den er nu –
hvor de døde hører Guds søns stemme,
og når de hører den, skal de leve.

På samme måde som hans far har liv i sig selv,
således gav han også sin søn liv i sig selv,
og han gav ham magt til at afholde dom,
for han er *menneskets* søn.

I behøver ikke undre jer over det, jeg siger,
for der kommer en tid, hvor alle de, som er i gravene, vil høre hans stemme.

Så vil de komme frem –
de, som har gjort det gode til opstandelse og liv -
de, som har gjort det onde, til opstandelse og dom.

Intet – slet intet - kan jeg gøre af mig selv.

Jeg dømmes blot efter, hvad jeg får besked på,
og min dom er retfærdig, fordi jeg ikke søger at få min egen vilje,
men jeg udfører hans vilje, som sendte mig.

Hvis jeg kun vidnede om mig selv, var mit vidnesbyrd ikke sandt.
Men der er en anden, der vidner om mig,
og jeg ved, at det vidnesbyrd, han aflægger om mig, er sandt.

I sendte jo selv nogle til Johannes, og han vidnede om sandheden.
Jeg tager mig selvfølgelig ikke af vidnesbyrd fra noget menneske,
men jeg siger det følgende, for at I må blive befriet:

Han var den brændende og skinnende lampe,
og I ville gerne glæde jer for en tid i lyset fra ham.
Men mit vidnesbyrd er større end Johannes',
for de gerninger, min far har betroet mig at fuldføre –
de gerninger jeg faktisk udfører –
de vidner om mig, at det er min far, der har udsendt mig.
Min egen far – han, som sendte mig, har selv vidnet om mig.

Aldrig har I hørt hans stemme eller set hans skikkelse.
I har slet ikke hans ord i jer, for I vil ikke hengive jer til ham, han udsendte.
I higer og søger i Skrifterne, fordi I mener at finde evigt liv i dem,
og så er det netop dem, der vidner om *mig*.
Men til *mig* vil I ikke komme for at få liv!
Jeg tager ikke ære fra mennesker,
men om jer ved jeg, at I ikke har Guds kærlighed i jer!
Jeg er kommet i min fars navn, men I tager ikke imod mig.
Skulle der komme en anden i sit eget navn –
ham ville I tage imod.
Hvordan skulle I kunne hengive jer, I, som tager ære fra hinanden,
men herligheden fra den eneste Gud, den søger I ikke?

Tro nu ikke, at jeg vil anklage jer overfor min far,
men der er én, der anklager jer, og det er Moses – ham, I ellers har sat jeres lid til.
Havde I virkelig tillid til Moses, ville I også have tillid til mig,
for det var om mig, han skrev.
Så hvis I ikke tror på det, han skriver,
hvordan skulle I så kunne tro på det, jeg siger?

Det fjerde tegn: Mad til alle

16. Derefter tog Jesus over på den anden side af den store sø i Galilæa: Tiberiassøen.
En stor folkeskare fulgte ham, fordi de havde set de tegn og undere, han havde gjort
mod de syge. Men Jesus gik op på bjerget, og der satte han sig sammen med sine disci-
ple.⁵

Jesus så op og mens han betragtede den store flok mennesker, der kom hen imod ham,
siger han til Filip:

”Hvor skal vi købe brød, så de kan få noget at spise?”

(Det sagde han selvfølgelig for at teste ham – selv vidste han jo meget vel, hvad han
ville gøre.)

⁵ En del håndskrifter mener, at 'Påskens, judæernes højtid, nærmede sig.' Jeg har udeladt verset.

”For to hundrede denarer brød,” svarede Filip, ”ville ikke være nok til, at de bare kunne få en lille smule hver.”

Så siger en af hans disciple, Simon Peters bror Andreas til ham:

”Her er en lille dreng, som har fem bygbrød og to småfisk, men hvad er det til så mange?”

”Lad folk lægge sig ned,” sagde Jesus.

Der var en masse græs på stedet, så mændene lagde sig ned – de var omkring fem tusind. Nu tog Jesus brødene, og efter at have takket Gud, delte han ud til dem, der lå der. På samme måde med fiskene – så meget, de kunne spise.

Da de var mætte, sagde han til sine disciple:

”I skal samle de tiloversblevne rester sammen, så intet går til spilde.”

Så samlede de dem sammen og fyldte tolv kurve med rester fra de fem bygbrød, som de, der havde spist, levnede.

Da nu folk så det tegn, han havde udført sagde de:

”Han er i sandhed profeten, der kommer til verden!”

17. Da Jesus vidste, at de tænkte på at gribe ham for at gøre ham til konge, trak han sig på ny tilbage til bjerget – ganske alene.

Det femte tegn: Vandring på søen

Ved aftenstid gik hans disciple ned til søen. De gik ombord i båden og satte over mod Kapernaum på den anden side af søen. Det var allerede mørkt, og Jesus var ikke kommet ned til dem. Søen var kommet i oprør, da der blæste en kraftig vind. Da de nu havde roet en 4-5 km,⁶ ser de Jesus komme gående på søen, og da han kommer tæt på båden, blev de skrækslagne.

”Det er mig!” siger han til dem, ”I skal ikke være bange!”

Så ville de have ham ombord i båden, og straks lå båden ved land, der, hvor de var på vej hen.

Samtale om brødet

18. Den næste dag så folkeskaren, der stod på den anden side søen, at der kun havde været én båd, og de vidste, at Jesus ikke var taget af sted i båden sammen med sine disciple – det var kun disciplene, der var taget af sted (til gengæld var der ankommet både fra Tiberias, der ikke lå langt fra det sted, hvor de havde spist brødet i forbindelse med Herrens takkemåltid). Da nu folkeskaren så, at hverken Jesus eller hans disciple var der mere, gik de selv ombord i bådene og kom over til Kapernaum. Her ledte de så efter Jesus. Da de fandt ham - nu på den anden side af søen - spurgte de ham:

”Rabbi! hvordan er du kommet herover?”

”Jeg kan godt sige jer:” svarede Jesus, ”når I leder efter mig, er det ikke fordi, I så tegn og undere, men fordi I spiste af brødene og blev mætte. Arbejd ikke for den mad, som

⁶ Egl. 25-30 stadier.

forår, men for den mad, som varer ved til evigt liv – den, som menneskets søn vil give jer. (Ham har Gud, vor far sat sit segl på).

”Hvad skal vi gøre,” spurgte de ham så, ”for at udføre Guds gerninger?”

”Guds gerning er den,” svarede Jesus dem, ”at I hengiver jer tillidsfuldt til ham, han har udsendt.”

”Hvilket tegn vil du udføre,” sagde de til ham, ”så vi kan forstå, at vi må fæste lid til dig? Vore forfædre spiste manna i ørkenen, som skrevet står: *Brød fra himlen gav han dem at spise.*”

”Jeg kan da godt fortælle jer,” sagde Jesus, ”det var ikke Moses, der gav jer brødet fra himlen – nej, det var min far, som gav jer det sande brød fra himlen. Det er Guds brød, som kommer ned fra himlen og giver liv til verden.”

”Herre,” sagde de så, ”giv os altid dette brød!”

”Det er mig!” sagde Jesus. ”*Jeg* er det levende brød! De, der kommer til mig, skal aldrig sulte, og den, der hengiver sig til mig, skal aldrig tørste. Men som sagt: selv om I har set mig, tror I mig ikke!

Enhver, som min far giver mig, kommer til mig, og den, der kommer til mig, vil jeg aldrig smide ud. Jeg er jo ikke kommet ned fra himlen for at udføre min egen vilje, men *hans* vilje, som sendte mig. Og det er hans vilje, at jeg ikke skal miste en eneste af dem, han har givet mig, men oprejse ham den sidste dag. Det er netop min fars vilje, at enhver, som ser hen til hans søn og hengiver sig til ham, skal have evigt liv – og jeg vil oprejse ham den sidste dag.”

19. Judæerne skumlede nu over ham, fordi han sagde:

”*Jeg* er brødet, der kommer ned fra himlen.”

”Er det ikke Jesus,” sagde de, ”Josefs søn, hvis far og mor vi kender? Hvordan kan han så påstå, at han er kommet ned fra himlen?”

”Hold op med at skumle sådan!” sagde Jesus så til dem. ”Ingen kan komme til mig, hvis ikke min far, som sendte mig, får ham til det – og ham vil jeg oprejse den sidste dag. Det står skrevet hos profeterne: *De skal alle være oplært af Gud.* Enhver, som har hørt kaldet fra min far og taget det til sig, kommer til mig. Det er ikke fordi nogen har set min far, bortset fra den, der er af Gud. *Han* har set min far. Den, der inderligt hengiver sig – jeg kan godt fortælle jer: han har evigt liv!”

Jeg er livets brød! Jeres forfædre spiste manna i ørkenen – og de døde. Det her er brødet, der kommer ned fra himlen, for at enhver, som spiser af det, *ikke* skal dø.

Jeg er det levende brød, der er kommet ned fra himlen. Hvis nogen spiser af dette brød, skal han leve i al evighed. Det brød, jeg giver, er mit legeme – til liv for verden.”

20. Nu diskuterede judæerne med hinanden og sagde:

”Hvordan kan han give os sit legeme at spise?”

”Jeg kan godt fortælle jer,” sagde Jesus til dem, ”hvis ikke I spiser menneskets søns legeme og drikker hans blod, har I slet ikke liv i jer. Den, der spiser mit legeme og drikker mit blod, har evigt liv, og ham vil jeg oprejse den sidste dag. Mit legeme er nemlig den

sande mad og mit blod den sande drik. Den, som spiser mit legeme og drikker mit blod, forbliver i mig - og jeg i ham, på samme måde, som min far er i mig og jeg er i min far. Jeg siger det ligeud: hvis ikke I tager imod menneskets søns legeme som livets brød, har I ikke liv i jer. Ligesom det var min levende far, der udsendte mig, og jeg lever i kraft af min far, således skal også den, der spiser mig, leve i kraft af mig.

Dette er brødet, der er kommet ned fra himlen. Det er ikke som det, forfædrene spiste - de døde jo. Nej, den, som spiser af *dette* brød, skal leve i al evighed.”

Dette sagde han i synagogen, da han underviste i Kapernaum.

Mange af hans disciple sagde, efter at have hørt på ham:

”Det var en hård tale. Hvem kan holde ud at høre på sådan noget?

Da nu Jesus vidste med sig selv, at hans disciple skumlede over talen, sagde han til dem:

”Får det her jer til at falde fra? Hvad så, hvis I så menneskets søn stiger op, hvor han var før? Det er ånden, der skaber liv. Legemet gavner intet. De ord, jeg taler til jer, er ånd – de er liv! Men selvfølgelig er der nogen iblandt jer, som ikke tør hengive jer (Jesus vidste jo fra begyndelsen, hvem det var, der ikke turde hengive sig - hvem det var, som skulle udlevere ham). Det var derfor, jeg sagde til jer, at ingen kan komme til mig, hvis ikke det gives ham af min far.”

Fra da aftrak mange af hans disciple sig tilbage og fulgtes ikke længere med ham. Så sagde Jesus til De tolv:

”Vil I også forlade mig?”

”Herre,” svarede Simon Peter, ”hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord. Vi har hengivet os til dig, for vi ved, at du er Guds hellige.”

”Har jeg ikke valgt jer tolv,” sagde Jesus, ”selv om en af jer er en djævel?”

(Han talte om Simon Iskariots søn, Judas. Det var ham – en af de tolv- der senere skulle udlevere ham).

Samtaler i Jerusalem 1

21. Derefter gik Jesus omkring i Galilæa. Han ønskede ikke at gå omkring i Judæa, eftersom judæerne stræbte ham efter livet. Imidlertid nærmede judæernes løvhyttefest sig, så hans brødre sagde til ham:

”Hvorfor tager du ikke af sted til Judæa, så også dine disciple kan få dine gerninger at se? Hvis man gerne vil være en kendt person, gør man jo ikke noget hemmeligt. Hvis du mener noget med det her, så vis dig for verden.” (End ikke hans egne brødre troede jo på ham).

”Min time er endnu ikke oprundet,” sagde Jesus til dem, ”til gengæld er det åbenbart altid *jeres* time. Verden kan ikke afsky *jer*, men *mig* afskyr den, fordi jeg fortæller den, at dens gerninger er onde. Men hvorfor tager *I* ikke op til festen? *Jeg* skal ikke op til denne fest, for det, jeg skal, er endnu ikke fuldbragt.”

Da han havde sagt dette til dem, blev han tilbage i Galilæa.

22. Men da hans brødre så var taget op til festen, så tog han alligevel selv derop – ikke officielt, men lidt i det skjulte. Derfor ledte judæerne efter ham under festen og spurgte om, hvor han mon var.

Der var en hel del diskussioner om ham blandt folk. Nogle sagde: Han er god nok! mens andre sagde: Nej! han forfører jo folket! Dog var der ingen, der talte åbent om ham, da de var bange for judæerne.

23. Men midt under festen gik Jesus op i templet og underviste, så selv judæerne blev forundrede og udbrød:

”Hvordan kan han kende Skrifterne uden at have studeret?”

”Min lære er ikke min egen,” svarede Jesus dem, ”men hans, som har sendt mig. Hvis nogen ønsker at gøre hans vilje, vil han vide om min lære, om den er fra Gud, eller om jeg blot taler af mig selv. Den, der taler af sig selv, søger egen ære, men den, der søger at ære ham, der sendte ham, *han* taler sandt, og uret findes ikke i ham.

Har Moses ikke givet jer loven? Hvorfor holder ingen af jer så loven? Og hvorfor stræber I mig efter livet?”

”Du må jo være besat,” svarede folkeskaren, ”hvem skulle stræbe dig efter livet?”

”Et enkelt mirakel har jeg udført,” svarede Jesus, ”og alle undrer sig. Hør nu her, Moses gav jer omskærelsen (ikke at den er fra Moses – den er fra fædrene), og på sabbatten omskærer I folk. Når folk bliver omskåret på sabbatten, fordi moseloven ikke må brydes, hvorfor bliver I så vrede på mig, fordi jeg helbredte et helt menneske på sabbatten? Døm ikke efter det ydre – nej, døm med en retfærdig dom.”

Nogle af dem, der boede i Jerusalem sagde så:

”Er det her ikke ham, de stræber efter livet? Se bare, han taler frit, og de siger ham ikke imod. De høje herrer har da vel ikke for alvor erkendt, at han er Messias? Men ham her vi ved jo, hvor han kommer fra. Når Messias kommer, ved ingen, hvor han kommer fra.”

”Nå, så I kender mig” råbte Jesus så midt i sin undervisning i templet, ”og I ved hvorfra jeg kommer? Men jeg er ikke kommet af mig selv – nej, det er sandheden selv, som har sendt mig, ham, I *ikke* kender. *Jeg* kender ham, for jeg er fra ham, og *han* har udsendt mig.”

De prøvede så at få fat i ham, men ingen lagde hånd på ham, for hans time var endnu ikke kommet.

24. Mange fra folkeskaren fik efterhånden tillid til ham. Andre sagde:

”Når Messias kommer, vil han så ikke gøre flere tegn, end ham her?”

Da farisæerne hørte, hvordan folkeskaren skumlede over ham på den måde, sendte ypperstepræsterne og de ledende farisæere nogle officials hen for at få fat i ham.

”Endnu en kort tid er jeg sammen med jer,” sagde Jesus, ”så tager jeg hen til ham, der har sendt mig. I skal lede efter mig uden at finde mig, og der, hvor jeg er, kan I ikke komme.”

”Hvor mon han skal hen,” sagde judæerne til hinanden, ”så vi slet ikke kan finde ham? Tænker han på at tage ud i diasporaen blandt hellenerne og undervise dem? Hvad mener han med at sige: I skal lede efter mig uden at finde mig – og: hvor jeg er, kan I ikke komme?”

25. På den sidste dag – den store højtidsdag – stod Jesus frem og råbte:

”Hvis nogen tørster, så lad ham komme til mig og drikke! Den, der hengiver sig til mig, fra hans indre vil der strømme floder af levende vand, som Skriften siger.”

(Dette sagde han om ånden, som de, der hengav sig til ham, skulle modtage - ånden var der jo ikke endnu, eftersom Jesus endnu ikke var blevet herliggjort).

Nu sagde nogle fra folkeskaren, som havde hørt de ord:

”Han her er i sandhed profeten!”

”Han er Messias!” sagde andre, mens andre igen sagde:

”Messias kommer vel ikke ligefrem fra Galilæa? Siger Skriften ikke, at Messias skal være af Davids afkom og komme fra Betlehem, Davids by?”

Således kom det til splittelse i folkeskaren på grund af ham. Nogle ville gerne have ham arresteret, men ingen lagde hånd på ham.

26. De udsendte officials kom nu tilbage til ypperstepræsterne og farisæerne, som spurgte dem:

”Hvorfor har I ham ikke med?”

”Ingen har nogensinde talt, som dette menneske taler,” svarede de.

”Er I nu også blevet forført?” svarede farisæerne dem. ”Har nogen af rådsherrerne tillid til ham – eller en eneste af farisæerne? nej, men denne pøbel, som ikke engang kender loven, den er da forbandet!”

Nu sagde Nikodemos – en af deres egne - til dem (det var ham, der kom hen til Jesus tidligere):

”Vores lov dømmes vel ingen, uden at man har hørt på ham først og fundet ud af, hvad han laver?”

”Du er måske også fra Galilæa?” svarede de ham, ”kig efter og se selv, at *ingen* profet er opstået fra Galilæa!”

Jeg er verdens lys

27. Nu talte Jesus til dem igen:

”Jeg er verdens lys. Den, der følger efter mig, skal ikke vandre i mørket, men have livets lys.”

”Du vidner om dig selv,” sagde farisæerne til ham, ”derfor er dit vidnesbyrd ikke sandt.”

”Om jeg så også vidner om mig selv,” svarede Jesus, ”er mit vidnesbyrd *dog* sandt, for jeg ved, hvorfra jeg kommer og hvor, jeg går hen. Men I aner ikke, hvor jeg kommer fra, og hvor jeg går hen. I dømmes blot efter det ydre – jeg dømmes ingen, og om jeg så

også dømmer, er min dom *dog* sand, for jeg er ikke alene om dommen. Foruden mig er der nemlig ham, der har sendt mig. I jeres lov står der jo skrevet, at *to* menneskers vidnesbyrd er sandt. Jeg er den, der vidner om mig selv, men også min far, der har sendt mig vidner om mig.”

”Hvor er din far så?” spurgte de ham.

”I kender hverken mig eller min far,” svarede Jesus. ”Hvis I havde kendt mig, ville I også have kendt min far!”

Denne tale holdt Jesus i skatkammeret, mens han underviste i templet. Ingen greb ham, for hans time var endnu ikke oprundet.

28. På ny talte Jesus til dem:

”Jeg går bort. I skal søge efter mig, men I vil dø i synden. Hvor jeg skal hen, der kan I ikke komme.”

”Han tænker vel ikke på at tage sig selv af dage,” sagde judæerne, ”siden han snakker om, at hvor han skal hen, kan vi ikke komme?”

”I er nedefra,” sagde han så, ”*jeg* er ovenfra. I er af denne verden – jeg er *ikke* af denne verden. Derfor sagde jeg, at I vil dø i synden. Hvis ikke I tror på, at jeg er den, jeg er, så skal jeres elendighed virkelig gøre det af med jer.”

”Hvem er du da?” spurgte de ham.

”Den, som jeg har talt om lige fra begyndelsen,” sagde Jesus. ”Jeg har meget at sige om jer – og meget at dømme om – men han, som har sendt mig, er sanddru, og jeg siger til verden, hvad jeg har fået besked på af ham.” (De fattede ikke, at det var hans far, han talte om).

”Når I får ophøjet menneskets søn,” sagde Jesus, ”så skal I forstå, at jeg er den, jeg er, og at jeg intet gør af mig selv, men hvad min far har lært mig, dét siger jeg. Han, som har sendt mig, han er med mig. Han har ikke efterladt mig alene, for jeg gør altid det, der glæder ham.”

På grund af denne tale var der mange, der fik tillid til ham.

Samtale om sandhed og løgn

29. Nu sagde Jesus til de judæere, der havde fået tillid til ham:

”Hvis I bliver i mit ord, er I for alvor mine disciple. I skal forstå sandheden, og sandheden skal gøre jer frie.”

”Vi er Abrahams afkom,” svarede de, ”og vi har aldrig været nogens slaver. Hvad mener du så med, at vi skal blive frie?”

”Jeg kan godt fortælle jer,” svarede Jesus, ”at alle, som synder, er syndens slaver. Slaven bliver ikke i huset for altid – det gør sønnen til gengæld. Så hvis sønnen sætter jer fri, så er I for alvor frie. Jeg ved da godt, at I er Abrahams afkom – og dog stræber I mig efter livet, fordi mit ord ikke finder klangbund i jer. Det, som min far har vist mig, det siger jeg. Så udfør da, hvad også I har fået besked på af min far.”

”Vores far er Abraham!” svarede de.

”Hvis I virkelig var Abrahams børn,” sagde Jesus til dem, ”ville I gøre, som Abraham gjorde. Men nu stræber I mig efter livet – et menneske, som har sagt jer den sandhed, jeg har fået besked på af Gud selv. Det ville Abraham aldrig gøre. Nej, I udfører jeres *egen* fars gerninger.”

”Ja, vi er i hvert fald ikke født i hor,” sagde de til ham. ”Vi har én far – og det er Gud!”

”Ha!” sagde Jesus, ”hvis Gud virkelig var jeres far, ville I have elsket mig. Jeg kommer jo fra Gud selv, og her er jeg! Jeg er ikke kommet af mig selv, men det er *ham*, der har sendt mig. Hvorfor fatter I ikke, hvad jeg siger? Er det fordi, I ikke kan høre mig?

Nej, jeres far er djævelen selv, og I elsker at udføre jeres fars vilje. Han var lige fra begyndelsen en morder og stod aldrig i sandheden, for der findes ikke sandhed i ham.

Hver gang han lyver, kommer det fra ham selv, for en løgner er og bliver han – ja, løgnens far. Jeg derimod siger jer sandheden, og *derfor* har I ingen tillid til mig!

Hvem af jer kan overbevise mig om nogen synd? Når jeg nu siger sandheden, hvorfor har I så ingen tillid til mig? Den, som er af Gud, hører Guds ord. Det er derfor, I ikke hører efter, fordi I ikke er af Gud.”

”Har vi da ikke ret i at mene, at du er en sindssyg samaritaner?” svarede judæerne ham.

”Jeg er ikke sindssyg,” svarede Jesus, ”jeg ærer blot min far, men I ydmyger mig.

Nuvel, jeg søger ikke min egen ære. Der er én, der søger den, og han skal dømme. Ja, jeg kan godt fortælle jer: hvis nogen holder fast ved mit ord, skal han aldrig i evighed se døden!”

”Nu *ved* vi da, at du er sindssyg,” sagde judæerne til ham, ”Abraham døde jo – det samme gjorde profeterne – og du påstår, at hvis nogen holder fast ved dit ord, skal han aldrig i evighed se døden! Du er da vel ikke større end vor far Abraham, som altså døde, sådan som profeterne også døde? Hvem tror du, du er?”

”Hvis jeg fremhæver mig selv,” svarede Jesus, ”er min ære intet værd. Det er min far, som ærer mig – han, som I kalder jeres Gud. Dog kender I ham ikke, men det gør jeg! Hvis jeg påstod, at jeg ikke kendte ham, ville jeg være en løgner ligesom jer. Men nu kender jeg ham altså, og jeg holder fast i hans ord. Jeres far, Abraham, glædede sig til at opleve *min* dag, og han så den og frydede sig!”

”Du er endnu ikke fyldt 50 år,” sagde judæerne til ham, ”og så har du set Abraham!?”

”Ja, jeg kan fortælle jer,” sagde Jesus, ”at endnu før Abraham blev født, var jeg den, jeg er.”

De samlede så sten op for at kaste dem på ham, men Jesus skjulte sig og forlod templet.

Det sjette tegn: Helbredelse af en blindfødt

30. Engang, da Jesus kom gående, fik han øje på et menneske, der var født blind. Hans disciple spurgte ham i den anledning:

”Rabbi, hvem er det, der har syndet – manden her eller hans forældre, siden han er født blind?”

”Det er hverken denne mand eller hans forældre, der har syndet,” svarede Jesus, ”nej, det var for at Guds gerninger kunne blive åbenbaret på ham. Jeg må udføre gerningerne for ham, der har sendt mig, mens det er dag. Snart bliver det nat, hvor ingen kan arbejde. Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys.”

Da han havde sagt dette, spyttede han på jorden og lavede ler af spytten, som han så lagde på den blindes øjne og sagde til ham:

”Gå hen og vask dig i det bassin, der hedder Siloa!” (Siloa betyder Udsendt).

Så gik han hen og vaskede sig, og da han kom tilbage, kunne han se.

Så sagde naboerne og de, der havde set, hvordan han tidligere levede som tigger:

”Sig mig, er det ikke ham, der sad og tiggede?”

”Jo, det er ham,” sagde nogle, mens andre sagde:

”Nej, han ligner ham bare.” Selv sagde manden:

”Det *er* mig!”

”Hvordan blev dine øjne da åbnet?” spurgte de ham så.

”Det var ham, der hedder Jesus, der lavede noget ler, som han så salvede mine øjne med,” svarede han, ”og så sagde han, at jeg skulle gå hen og vaske mig i Siloa. Da jeg så gik derhen og vaskede mig, kunne jeg se.”

”Hvor er han?” spurgte de.

”Det ved jeg ikke,” sagde han.

Så fører de ham, der før var blind, hen til farisæerne. Nu var det netop sabbat, den dag, hvor Jesus lavede ler og åbnede den blindes øjne, så endnu engang spurgte nu også farisæerne ham, hvordan han havde fået sit syn.

”Han lagde ler på mine øjne,” svarede han dem, ”og så vaskede jeg mig, og nu kan jeg se.”

”Dette menneske er ikke fra Gud,” sagde nogle af farisæerne så, ”for han overholder ikke sabbatten.”

”Men hvordan kan et syndigt menneske gøre den slags tegn?” sagde andre.

Således kom der splittelse iblandt dem, så de henvendte sig på ny til den blinde:

”Hvad mener du om ham, nu hvor han har åbnet dine øjne?”

”Han er en profet!” sagde han.

Judæerne var nu ikke overbevist om, at han havde været blind og var blevet seende, så de hidkaldte hans forældre.

”Er det her jeres søn,” spurgte de, ”som I påstår, er født blind? Hvordan kan han så se nu?”

”Vi ved, at han er vores søn,” svarede hans forældre, ”og at han er født blind. Hvordan han nu kan se, ved vi derimod ikke, og hvem, der åbnede hans øjne ved vi heller ikke. Spørg ham selv. Han er gammel nok til at tale for sig selv.”

(Sådan sagde hans forældre, fordi de frygtede for judæerne. Judæerne var nemlig allerede blevet enige om, at hvis nogen bekendte Jesus som Messias, skulle vedkommende smides ud af synagogen. Det var derfor, hans forældre sagde: han er gammel nok, spørg ham selv).

31. Så hidkaldte de for anden gang manden, der havde været blind, og sagde til ham: "Giv Gud æren! Vi ved, at denne mand er en syndner."

"Om han er en syndner, kender jeg ikke noget til," svarede han. "Jeg ved bare, at jeg var blind, og nu kan jeg se."

"Hvad gjorde han ved dig?" spurgte de ham så, "hvordan åbnede han dine øjne?"

"Jeg har allerede fortalt jer det," svarede han, "men I hørte ikke efter. Hvorfor vil I nu høre det en gang til? I vil måske også gerne være hans disciple?"

Så overfusede de ham:

"Du er måske nok hans discipel, men vi er *Moses'* disciple! Vi ved, at Gud har talt til Moses, men vi aner ikke, hvor denne mand kommer fra."

"Det er da godt nok underligt," svarede manden dem, "at I ikke aner, hvor han kommer fra – og så har han åbnet mine øjne! Vi ved jo, at Gud ikke lytter til syndere men hvis nogen er gudfrygtig og udfører hans vilje, ham lytter han til. Aldrig nogen sinde har man hørt, at nogen har åbnet øjnene på en, der var født blind, så hvis han her ikke var fra Gud, kunne han intet gøre."

"Du blev født helt og aldeles i synd, og så vil du belære os!?"

Derpå udstødte de ham ud af synagogen.

Jesus hørte, at han var blevet udstødt af synagogen, så da han stødte på ham, sagde han: "Hvad med dig? tror du på menneskets søn?"

"Hvem er han, Herre, så jeg kan tro på ham?" svarede han.

"Ikke blot har du set ham," sagde Jesus til ham, "men det er også ham, der står og taler med dig. Til dom er jeg kommet til denne verden, så de, som ikke kan se, skal se, og de, som ser, skal blive blinde."

Det hørte nogle af de farisæere, der var sammen med ham, så de spurgte:

"Vi er da vel ikke også blinde?"

"Hvis I var blinde," sagde Jesus til dem, "ville I ikke have nogen synd. Men nu, hvor I påstår, at I kan se ... nej, jeres synd varer ved."

Fårehyrden

"Det er så sandt, som det er sagt, at den, der ikke kommer ind gennem indgangen til fårefolden, men kravler over et andet sted, han er en tyv og en røver, mens den, der kommer ind gennem indgangen, det er fårehyrden selv. For ham åbner dørvogteren, og fårene hører hans stemme. Han kalder sine får ved navn og han fører dem ud. Når han har ført alle sine egne ud, går han foran dem, og fårene følger ham, fordi de kender hans stemme. Andre end ham vil de ikke følge, men tværtimod flygte fra dem, fordi de ikke genkender fremmede stemmer."

Denne lignelse fortalte Jesus dem, men de fattede ikke, hvad det var, han talte om.

32. Derfor forklarede han dem det:

"Jeg kan fortælle jer, at det er mig, der er fårenes indgang. Alle, som kom før mig, er tyve og røvere, men fårene lytter ikke til dem. Det er mig, der er indgangen! Hvis nogen

kommer ind gennem mig, vil han blive befriet. Han skal gå ind og ud og finde græsning. Tyven kommer kun for at stjæle og dræbe og ødelægge. Jeg kom, for at de kunne få liv – og det i overflod!

Det er mig, der er den gode hyrde! Den gode hyrde sætter livet til for fårene. Daglejeren derimod, som ikke er hyrden, og hvis får ikke er hans egne, ser ulven komme, men efterlader fårene og flygter, så ulven går på rov og spreder dem for alle vinde. Det er fordi, han er daglejer, og egentlig ikke bryder sig om fårene.

33. Det er mig, der er den gode hyrde! Jeg kender mine og mine kender mig - ligesom min far kender mig, og jeg kender min far – og jeg sætter livet til for fårene.

Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold. Også dem må jeg lede, og de lytter til min stemme, så der skal være én hjord med én hyrde.

Derfor elsker min far mig, fordi jeg sætter livet til, så jeg kan tage det tilbage. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af egen vilje. Jeg har magt til at sætte det til og magt til at tage det tilbage. Det var den opgave, jeg fik af min far.”

Nu kom det igen til splid blandt judæerne på grund af disse ord. Mange af dem mente, at han var både besat og gal, og hvem gider høre på ham? Andre mente, at sådan en tale ikke kunne komme fra en besat, for en dæmon kan vel ikke åbne blindes øjne?

Er du Messias?

34. Nu kom tempelvielsesfesten i Jerusalem. Det var vinter, og Jesus gik omkring i templet i Salomons søjlegang. Så slog judæerne kreds om ham og spurgte:

”Hvor længe vil du holde vores sjæl hen i spænding? Er du Messias, så sig os det ligeud!”

”Jeg har sagt jer det,” svarede Jesus, ”men I tror ikke på mig. De gerninger, jeg udfører i min fars navn, de vidner om mig, men I tror ikke på mig, fordi I ikke hører til mine får. *Mine* får lytter til *min* stemme. Jeg kender dem, og de følger mig. Jeg giver dem evigt liv, og aldrig i evighed skal de gå til. Ingen skal rive dem ud af min hånd! Min far, som har givet mig dem, er større end alle, og ingen kan rive noget ud af min fars hånd. Jeg og min far er ét!”

Judæerne samlede nu igen sten op for at stene ham, men Jesus svarede dem:

”Mange gode gerninger fra min far har jeg vist jer. Hvilken af disse gerninger vil I nu stene mig for?”

”Det er ikke for en god gerning, vi stener dig,” svarede judæerne, men for gudsbespottelse – fordi du, som er et menneske, gør dig selv til Gud.”

”Sig mig,” svarede Jesus dem, ”står der ikke skrevet i jeres lov: *Jeg har sagt, I er guder?* Hvis han nu kalder dem, Guds ord kom til, for guder – og Skriften kan ikke røkes! – kalder I så virkelig ham, som min far har helliget og udsendt til verden, for gudsbespottet? Blot fordi jeg sagde, at jeg er Guds søn? Hvis ikke jeg gør min fars gernin-

ger, så tro mig ikke, men *hvis* jeg gør, så tro dog på gerningerne, også selv om I ikke tror på *mig*, så I kan forstå og erkende, at min far er i mig, og jeg i min far.”
Nu forsøgte de igen at gribe ham, men han undslap dem.

Så tog han igen over på den anden side af Jordan – til det sted, hvor Johannes opholdt sig og døbte første gang. Der blev han. Mange kom til ham og sagde, at godt nok gjorde Johannes ingen tegn, men alt, hvad Johannes sagde om ham her, var sandt.
Der var der mange, der overgav sig til ham.

Det syvende tegn: Opvækkelsen af Lazarus

35. Der var engang en syg mand, Lazarus fra Bethania. Han var fra Marias og hendes søster Marthas landsby. (Maria – det var hende, der salvede Herren med salve, og som tørrede hans fødder med sit hår - det var hendes bror, Lazarus, der var syg).

Søstre sendte så bud til Jesus:

”Herre! hør her, ham, du holder så meget af, er syg.”

”Denne sygdom er ikke til døden,” sagde Jesus, da han hørte om den, ”nej, den er til Guds herlighed, for at Guds søn derigennem kan blive forherliget.”

Jesus elskede Martha og hendes søster og Lazarus, men da han hørte, at han var syg, blev han alligevel to dage, hvor han var. Endelig efter to dage siger han til disciplene:

”Lad os tage til Judæa igen.”

”Rabbi!” sagde disciplene til ham, ”for nylig prøvede judæerne at stene dig, og så vil du tage derhen igen!?”

”Har dagen ikke tolv timer?” svarede Jesus. ”Den, der vandrer om dagen, snubler ikke, for han ser denne verdens lys. Men den, der vandrer om natten, snubler, for lyset er ikke i ham.” Jesus fortsatte herefter:

”Vores ven Lazarus er sovnet ind. Nu går jeg hen og vækker ham.”

”Herre!” sagde disciplene, ”hvis han er faldet i søvn, skal han nok blive rask.”

(Jesus havde selvfølgelig talt om hans død, men de troede, han talte om søvnens hvile).

Så sagde Jesus ligeud til dem:

”Lazarus er død! Og jeg glæder mig på jeres vegne over, at jeg ikke var der, så I nu må få tillid til mig. Men lad os gå hen til ham.”

Thomas (det betyder tvilling) sagde så til de andre disciple:

”Jamen, lad os da bare gå, så vi kan dø sammen med ham.”

Da Jesus omsider nåede frem, erfarede han, at Lazarus allerede havde ligget fire dage i graven. Bethania lå i øvrigt tæt på Jerusalem, ikke mere end et par kilometer derfra.⁷

36. Mange af judæerne var kommet ud til Martha og Maria for at trøste dem på grund af deres bror. Da nu Martha hørte, at Jesus var på vej, gik hun ham i møde, mens Maria blev siddende inde i huset. Martha sagde så til Jesus:

⁷ Egtl. 15 stadier.

”Herre, hvis du havde været her, var min bror ikke død. Og dog ved jeg, at hvad end du beder Gud om, vil Gud give dig.”

”Din bror skal opstå,” siger Jesus til hende.

”Jeg ved godt, at han skal opstå i opstandelsen på den sidste dag,” sagde Martha til ham.

”Jeg er opstandelsen,” sagde Jesus til hende, ”den, som hengiver sig til mig, skal leve, om han så også dør, og enhver, der lever og hengiver sig til mig, skal ikke dø for evigt. Tror du på det?”

”Ja, Herre!” sagde hun, ”Jeg tror! Jeg har altid ment, at du er Messias, Guds søn, han, som kommer til verden.”

Da hun havde sagt dette, gik hun hen og kaldte i al hemmelighed på sin søster Maria:

”Mesteren er her og kalder på dig.”

Så snart hun hørte det, rejste hun sig hurtigt og gik hen til ham. Endnu var Jesus ikke kommet ind i landsbyen, men befandt sig stadig på det sted, hvor Martha havde mødt ham. Da de judæere, der var sammen med Maria inde i huset for at trøste hende, nu så, at hun hurtigt rejste sig og gik ud, fulgte de efter hende i den tro, at hun gik ud til graven for at græde.

Maria kom så hen, hvor Jesus var, og da hun fik øje på ham sank hun ned for hans fødder og sagde til ham:

”Herre, hvis du havde været her, var min bror ikke død.”

Da Jesus nu så både hende og de judæere, der var kommet sammen med hende, græde, sukkede han i ånden og blev oprørt i sit indre.

”Hvor har I lagt ham?” spurgte han så.

”Herre, kom og se,” sagde de til ham. Jesus græd, så judæerne sagde:

”Se, hvor han holdt af ham!”

”Jamen, kunne han, der åbnede den blindes øjne, ikke have sørget for, at han her ikke var død?” sagde andre, så Jesus igen sukkede ved sig selv.

Så kommer han til graven. Det var en hule, og der lå en sten for indgangen.

”Tag stenen væk,” siger Jesus.

”Men Herre!” siger den afdødes søster, Martha til ham, ”han stinker allerede. Der er jo gået fire dage.”

”Sagde jeg ikke til dig, at hvis du har tillid, skal du se Guds herlighed?” siger Jesus til hende

Så tog de stenen bort. Imidlertid så Jesus op og sagde:

”Far, jeg takker dig, fordi du har hørt mig. Jeg ved selvfølgelig, at du altid hører mig, men jeg sagde det på grund af de folk her, så de må tro på, at det er dig, der har sendt mig.”

Da han havde sagt det, råbte han med høj stemme:

”Lazarus, kom herud!”

Og den afdøde kom ud med fødder og hænder bundet ind i linned og med et tørklæde bundet om ansigtet.

”Løs ham og lad ham gå!” sagde Jesus til dem.

Mange af de judæere, der var kommet ud til Maria og havde set, hvad han gjorde, fattede nu tillid til ham, men nogle af dem gik hen til farisæerne og fortalte, hvad Jesus havde gjort.

37. Så sammenkaldte ypperstepræsterne og farisæerne synedriet og sagde:

”Hvad gør vi? Dette menneske udfører mange tegn og undere. Hvis vi lader sådan en som ham være, vil alle få tillid til ham, og så kommer romerne og tager både land og folk fra os.”

Men én af dem – en vis Kaiafas, der var blevet ypperstepræst samme år – sagde til dem:

”Forstår I ingenting? Tænk dog på, at det vil gavne os, at ét menneske dør for folket, så hele folket ikke går til grunde.”

(Dette sagde han imidlertid ikke af sig selv, men som ypperstepræst forudsagde han, at Jesus skulle dø for folket – ja, ikke alene for folket, men også at han skulle samle Guds aspredte børn til ét folk).

38. Så fra den dag lagde de råd op om at slå ham ihjel.

Derfor gik Jesus ikke længere åbenlyst omkring blandt judæerne, men han tog ud til egnen tæt ved ørkenen – til en by ved navn Efraim – og der blev han sammen med disciplene.

Salvningen i Bethania

Nu nærmede judæernes påske sig, og mange fra egnen tog op til Jerusalem før påskehøjtiden for at rense sig. De søgte så efter Jesus, og mens de stod i templet sagde til hinanden:

”Hvad mener I? Mon dog ikke han kommer til højtiden?”

Ypperstepræsterne og farisæerne havde imidlertid udsendt en befaling om, at hvis nogen vidste, hvor han var, skulle han fortælle det, så de kunne arrestere ham.

39. Seks dage før påske kom Jesus så til Bethania, hvor Lazarus boede (det var ham, han havde oprejst fra de døde). Her serverede de et aftensmåltid for ham. Martha vartede op, og Lazarus var en af dem, der lå til bords sammen med ham. Maria tog så en håndfuld meget kostbar ren nardussalve og salvede Jesu fødder. Bagefter tørrede hun hans fødder med sit hår. Hele huset blev fyldt af duften fra salven.

Så siger Judas Iskariot – en af hans disciple – ham, der senere skulle udlevere ham:

”Hvorfor blev denne salve ikke solgt for 300 denarer, der kunne gives til de fattige?”

(Dette sagde han nu ikke, fordi han brød sig særligt om de fattige, men fordi han var en tyv og stak til sig af de penge, der blev lagt i den fællespung, som han havde ansvar for).

”Lad hende være i fred,” sagde Jesus så, ”så hun kan gemme den til min begravelsesdag. De fattige har I jo altid hos jer – mig derimod har I ikke altid.”

En større flok judæere fandt nu ud af, hvor han var, så de kom – ikke alene på grund af Jesus, men også for at se Lazarus, som han havde oprejst fra de døde.

Ypperstepræsterne derimod lagde råd op om, at de også burde slå Lazarus ihjel, fordi mange på grund af ham var i færd med at forlade judæernes tro⁸ og gå over til Jesus.

Indtoget i Jerusalem

40. Næste dag erfarede den store menneskemængde, der var kommet til højtiden, at Jesus var på vej til Jerusalem, så de skar grene af palmetræerne og gik ud for at møde ham, mens de råbte:

”Hosanna! Velsignet være han, som kommer i Herrens navn – Israels konge!”

Jesus havde imidlertid fundet et æsel, som han satte sig op på, som skrevet står:

Frygt ikke, Zions datter. Se, din konge kommer, siddende på et æselføl.

(Dette forstod hans disciple først intet af, men da Jesus var blevet herliggjort, så kom de i tanke om, hvad der var skrevet om ham, og hvad de havde gjort ved ham).

Den flok, der var sammen med ham, dengang han kaldte Lazarus ud af graven og oprejste ham fra de døde, de fortalte nu ligeud, hvad der var sket. (Det var også derfor menneskemængden gik ham i møde, fordi de havde hørt, at han havde udført dette underfulde tegn).

Farisæerne tænkte så i deres stille sind:

”Kan I så se, at I intet vinder? Hele verden løber jo efter ham!”

Samtaler i Jerusalem 2

41. Nu var der nogle hellenere blandt dem, der kom op for at fejre gudstjeneste under festen. De kom så hen til Filip (ham fra Betsajda i Galilæa) og spurgte ham:

”Herre, vi vil gerne se Jesus.”

Filip går hen og fortæller det til Andreas, og de går så begge hen og siger det til Jesus.

”Timen er kommet,” svarede han dem, ”hvor menneskets søn skal herliggøres. Det er sandt, som det er sagt, at hvis ikke hvedekornet falder i jorden og dør, forbliver det kun det ene korn. Men *hvis* det dør, bærer det meget frugt. Den, der holder af sit liv, mister det, men den, der afskyr sit liv i denne verden, skal bevare det til et evigt liv. Hvis nogen vil tjene mig, så lad ham følge efter mig. Hvor jeg er, der skal også min tjener være.

42. Den, der tjener mig, ham vil min far ære. Lige nu er min sjæl bestyrtet, men hvad skal jeg sige? Kære far, befri mig for denne time? Nej, det er jo derfor, jeg er nået til denne time. Men kære far! Herliggør nu dit navn!”

Så lød der en stemme fra himlen:

”Jeg har herliggjort det, og jeg vil gøre det igen!”

Folkemængden, der stod og hørte det, mente, der var kommet et tordenbrag. Andre påstod, at en engel havde talt til ham.

”Denne stemme lød ikke for min skyld,” svarede Jesus, ”men for jeres skyld. Nu er der dom over denne verden. Nu kastes denne verdens fyrste ud udenfor. Og jeg - ja, når jeg

⁸ Egentlig bare: ’forlade judæerne’

bliver ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig. (Dette sagde han med henblik på den måde, han snart skulle dø på).

Nu svarede folkeskaren ham så:

”Vi har forstået på loven, at Messias bliver i al evighed. Hvordan kan du så påstå, at menneskets søn skal ophøjes? Hvem er denne menneskets søn?”

”Endnu en lille stund er lyset i jer. Gå, mens I har lyset, for at mørket ikke skal overrumple jer. Den, der vandrer i mørket, ved ikke, hvor han går hen. Mens I har lyset, så hengiv jer til det, så I bliver lysets sønner.”

Således sagde Jesus. Da han gik bort, var han skjult for dem.

43. Hvor mange af hans tegn, der end blev udført for øjnene af dem, hengav de sig dog ikke til ham. Så profeten Jesajas ord blev opfyldt, når han sagde:

*Herre, hvem troede det, vi hørte –
for hvem åbenbaredes Herrens arm?*

Derfor var de ikke i stand til at hengive sig, for som Jesaja også siger:

*Han har blændet deres øjne – deres hjerter har han hårdet,
for at de ikke skal se med deres øjne og fatte med deres hjerter,
så de kan vende om, og jeg kan befri dem.*

Dette sagde Jesaja, fordi han så Jesu herlighed og talte om ham.

Skønt mange – selv blandt lederne – hengav sig til ham, bekendte de det dog ikke på grund af farisæerne, for at de ikke skulle blive smidt ud af synagogen. Ja, de elskede i sandhed menneskers ære fremfor Guds.

44. Nu råbte Jesus:

”Den, som hengiver sig til mig, hengiver sig ikke til mig, men til ham, der har sendt mig. Ja, den, som ser mig, ser ham, der har sendt mig. Jeg er kommet som et lys ind i verden, for at enhver, som hengiver sig til mig, ikke skal forblive i mørket. Hvis nogen hører mine ord, men ikke bevarer dem – ham vil jeg ikke dømmes, for jeg er ikke kommet for at dømmes verden, men for at befri den.

Den, som forkaster mig og ikke tager imod mine ord, han har en dom hængende over hovedet: selve det ord, jeg sagde – dét skal dømmes ham på den sidste dag. For jeg talte ikke af mig selv, men han, som har sendt mig – min egen far – han gav mig befaling om, hvad jeg skulle sige og hvordan jeg skulle tale. Jeg ved, at hans befaling er evigt liv. Så hvad jeg siger, siger jeg sådan som min far har sagt det til mig.”

Fodvask ved påskemåltidet

45. Det var før påskehøjtiden. Jesus vidste, at hans time var kommet, hvor han skulle forlade denne verden og drage til sin far. Som han havde elsket sine egne, der var i verden, elskede han dem lige til det sidste.

Mens de nu holdt aftensmåltid (djævelen havde allerede sat det i hovedet på Judas, Simon Iskariots søn, at han skulle udlevere ham) og Jesus vidste, at hans far havde lagt alt i hans hænder – at han var udgået fra Gud og skulle vende tilbage til Gud – så rejste han sig fra måltidet, tog sit tøj af, fandt et håndklæde og bandt det om livet. Så hældte han vand i vaskefadet og begyndte at vaske disciplenes fødder. Han tørrede dem med det håndklæde, han havde om sig. Så kommer han til Simon Peter, der siger til ham:

”Men Herre, vasker *du* mine fødder?”

”Hvad jeg gør, forstår du ikke nu,” svarede Jesus ham, ”men senere skal du forstå.”

”Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder,” sagde Peter til ham.

”Hvis ikke jeg vasker dig, har du ikke lod og del i mig,” svarede Jesus.

”Herre!” sagde Peter til ham, ”så ikke blot mine fødder, men også hænder og hoved.”

”Den, som er badet,” sagde Jesus til ham, ”behøver ikke vaske andet end fødderne, men er helt rene. I er rene – dog ikke alle!” (Han kendte jo den, der skulle udlevere ham; derfor sagde han, at ikke alle var rene).

46. Da han så havde vasket deres fødder, havde taget tøjet på og havde lagt sig til bords igen, spurgte han dem:

”Forstår I, hvad det er, jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mesteren og Herren, og I har ret, for det er jeg. Når altså jeg, Mesteren og Herren, har vasket jeres fødder, så har I også pligt til at vaske hinandens fødder. Det var et forbillede, jeg gav jer, for at I skal gøre sådan som jeg har gjort mod jer.

Det er sandt, som det er sagt: en slave er ikke større end sin herre, så lidt som en udsendt er større end ham, der udsendte ham. Forstår I dette, er I velsignede, hvis I handler efter det. Jeg mener ikke jer alle sammen. Jeg ved, hvem jeg har udvalgt, men det er for at Skriftordet må gå i opfyldelse, som siger: *Han, som spiste brød med mig, har løftet sin hæl imod mig*. Fra nu af kan jeg fortælle jer det, før det sker, så I, når det sker, tilidsfuldt må hengive jer til, at jeg er den, jeg er.

Jeg kan godt sige jer, at den, der tager imod nogen, som jeg sender, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som sendte mig.”

Natten falder på

47. Efter at have talt således blev Jesus bevæget i sin ånd, og han sagde ligeud:

”Jeg kan ligeså godt fortælle jer, at en af jer vil forråde mig.”

Disciplene så på hinanden, usikre på, hvem han talte om. Nu var der en af hans disciple, der plejede at ligge til bords op mod Jesu bryst - det var ham, Jesus elskede. Ham gjorde Simon Peter tegn til for at han skulle spørge, hvem det var, han talte om. Så han læner sig ind mod Jesu bryst og spørger ham:

”Hvem er det, Herre?”

”Det er ham, jeg giver det stykke, jeg dypper i fadet.”

Da han havde dypet stykket, tog han det og gav det til Judas, Simon Iskariots søn. Efter at han havde fået stykket, tog Satan ved ham, og Jesus siger til ham:

”Gør det, du skal gøre, hurtigt.”

Men ingen af dem, der lå til bords, forstod, hvad han talte med ham om. Nogle mente – eftersom Judas stod for pengene – at Jesus bad ham om at købe, hvad de havde brug for til højtiden, eller at han skulle give noget til de fattige.

Da Judas havde fået stykket, gik han straks ud. Det var nat.

Samtaler omkring bordet

48. Da han så var gået ud, siger Jesus:

”Nu er menneskets søn blevet herliggjort – i ham er Gud blevet herliggjort. Hvis Gud er blevet herliggjort i ham, vil Gud også herliggøre ham i sig selv – ja, snart vil han herliggøre ham.

Ja, lille børn! Endnu en stund er jeg sammen med jer. I skal lede efter mig, men – som jeg sagde til judæerne – hvor jeg tager hen, kan I ikke komme. Sådan siger jeg også til jer nu.

Et nyt bud giver jeg jer: I skal elske hinanden! Som jeg har elsket jer, skal I også elske hinanden! Derpå kan alle kende jer som mine disciple: at I har kærlighed til hinanden.”

”Men Herre, hvor går du hen?” spørger Simon Peter ham.

”Der, hvor jeg skal hen, kan I ikke følge mig nu, men senere skal I følge efter.”

”Hvorfor kan jeg ikke følge dig nu?” spørger Peter ham, ”jeg vil sætte livet til for dig.”

”Nå, så du vil sætte livet til for mig?” svarede Jesus. ”Jeg kan så fortælle dig, at endnu før hanen galder, har du allerede fornægtet mig tre gange.

49. Bliv nu ikke bestyrkede i jeres hjerter. Hengiv jer til Gud – hengiv jer til mig! I min fars hus er der mange forskellige rum. Hvis ikke, ville jeg så have sagt, at jeg tager væk for at berede en plads for jer? Og hvis jeg tager væk og bereder en plads for jer, så kommer jeg også igen og tager selv imod jer, for hvor jeg er, der skal I også være. Hvor jeg tager hen, kender I vejen.”

”Herre,” siger Thomas til ham, ”vi ved ikke, hvor du skal hen. Hvordan kan vi så kende vejen?”

”Jeg er vejen, sandheden, livet!” siger Jesus til ham, ”ingen kommer til min far uden gennem mig. Havde I kendt mig, havde I også kendt min far. Fra nu af kender I ham – ja, I har set ham.”

”Herre,” siger Filip til ham, ”vis os din far. Det er nok for os.”

”Så længe har jeg været sammen med jer,” siger Jesus til ham, ”og endnu har du ikke lært mig at kende, Filip? Den, der har set mig, har set min far. Hvordan kan du så sige: Vis os din far? Tror du ikke på, at jeg er i min far og min far er i mig? De ord, jeg taler til jer, taler jeg ikke af mig selv. Nej, det er min far, som hviler i mig, der gør sit arbejde. Tro på mig! Jeg er i min far, og min far er i mig. Hvis ikke I kan klare det, så overgiv jer alligevel på grund af selve gerningerne.

50. Jeg kan godt fortælle jer, at den, der overgiver sig til mig, han skal også gøre de gerninger, jeg gør – ja, endnu større gerninger, for jeg drager til min far, og hvad som helst, I beder om i mit navn, det vil jeg opfylde, for at min far må blive herliggjort i sin søn. Hvad som helst I beder mig om i mit navn, det vil jeg opfylde. Hvis I elsker mig, så hold mine bud. Så vil jeg bede min far, og han vil sende jer en anden talsmand, som skal være sammen med jer i al evighed: sandhedens ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den hverken ser eller kender ham. *I* kender ham, for han bliver hos jer – ja, han er i jer. Jeg vil ikke efterlade jer faderløse. Jeg kommer til jer. Endnu en lille stund, så ser verden mig ikke mere, men I ser mig, for jeg lever, så I skal leve! Til den tid skal I vide, at jeg er i min far – at I er i mig og jeg i jer. Den, som har hørt mine bud og holder fast i dem, han elsker mig, og den, der elsker mig, bliver elsket af min far. Også jeg vil elske ham, og jeg vil vise mig for ham.”

51. ”Herre,” siger Judas (ikke Iskariot) til ham, ”hvordan kan det være, at du vil åbenbare dig for os og ikke for verden?”

”Hvis nogen elsker mig,” svarede Jesus ham, ”så holder han fast i mine ord, og så vil min far elske ham. Vi vil komme til ham - ja, vi vil slå os ned hos ham. Den, som ikke elsker mig, bevarer ikke mine ord. De ord, I hører, er ikke mine, men min fars – han som sendte mig. Dette har jeg sagt til jer, mens jeg var hos jer, men talsmanden – den hellige ånd – som min far vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt det, som jeg har sagt til jer.

52. Fred efterlader jeg jer! *Min* fred giver jeg jer! Jeg giver jer ikke, sådan som verden giver. Bliv nu ikke bestyrkede i jeres hjerter – luk ikke frygten ind! I har hørt, at jeg sagde til jer: Jeg tager af sted, men jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg drager bort til min far, for min far er større end mig. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I må overgive jer, når det sker.

Jeg skal ikke tale meget mere med jer. Denne verdens fyrste er på vej, og mig har han ingenting på. Men for at verden kan vide, at jeg elsker min far og gør, sådan som min far har befalet mig, må jeg stå op og tage herfra.⁹

53. Jeg er den sande vinstok - min far er vinbonden.

Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og enhver, der bærer frugt, den renses han, så den kan bære endnu mere frugt.

I er allerede rene i kraft af det ord, jeg har talt til jer.

Bliv i mig, så vil jeg blive i jer.

Som grenen ikke kan bære frugt af sig selv, uden at den bliver på vinstokken, således kan I heller ikke, hvis I ikke bliver i mig.

Jeg er vinstokken – I er grenene.

Den, som bliver i mig og jeg i ham, han bærer meget frugt.

⁹ Den sidste sætning lyder egentlig: ’... stå op og lad os gå herfra!’ Men det passer meget dårligt i sammenhængen, eftersom samtalen fortsætter uanfægtet de næste tre kapitler, så ud fra et aramaisk forlæg er denne løsning blevet foreslået.

Adskilt fra mig kan I nemlig slet intet gøre.
Hvis nogen ikke bliver i mig, kastes han udenfor som grenen og visner.
Man samler dem sammen, de kastes på bålet og brænder op.
Hvis I bliver i mig, vil også min ord blive i jer.
Så hvad end I ønsker, skal I bede om, så vil det gå i opfyldelse for jer.
Derved herliggøres min far, så I kan bære meget frugt og være mine disciple.

Som min far har elsket mig, har jeg også elsket jer.
Bliv i min kærlighed!
Hvis I holder mine bud, skal I blive i min kærlighed,
ligesom jeg har holdt min fars bud, så jeg bliver i hans kærlighed.

54. Dette har jeg sagt jer, for at min glæde må være i jer,
så jeres glæde må være fulkommen.
Dette er mit bud: at I elsker hinanden, sådan som jeg har elsket jer.
Ingen har større kærlighed end den, der sætter sit liv til for sine venner.
I er mine venner, hvis I gør, som jeg befaler jer.
Jeg kalder jer ikke længere slaver, for slaven ved ikke, hvad hans herre laver.
Nej, jeg har kaldt jer venner,
for alt, hvad jeg har hørt fra min far, har jeg givet videre til jer.
Det er ikke jer, der har valgt mig,
nej, jeg udvalgte jer og indsatte jer til at gå ud og bære frugt.
Jeres frugt skulle vare ved,
så alt, hvad I beder min far om i mit navn, det vil han give jer.

55. Dette befaler jeg jer, at I elsker hinanden!
Hvis verden afskyr jer, så ved I, at den har afskyet mig før jer.
Hvis I var af verden, ville verden holde af jer som af sine egne.
Men nu er I ikke af verden, for jeg har valgt jer ud af verden.
Derfor afskyr verden jer.
Husk på det ord, jeg sagde til jer: En slave er ikke større end sin herre.
Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer.
Hvis de har bevaret mit ord, vil de også bevare jeres.
Men alt dette vil de gøre imod jer på grund af mit navn,
fordi de ikke kendte ham, der har sendt mig.
Hvis ikke jeg var kommet og havde talt til dem, ville de ikke have synd,
men nu har de ingen undskyldning for deres synd.
Den, der afskyr mig, afskyr også min far.
Hvis ikke jeg havde gjort de gerninger iblandt dem, som ingen anden har gjort,
ville de ikke have synd.
Men nu har de både set og afskyet såvel mig som min far.

Men det er for, at det ord må opfyldes, som er skrevet i deres lov:
De afskyede mig uden grund!

56. Når talsmanden kommer – ham jeg sender jer fra min far,
sandhedens ånd, som udgår fra min far – så skal han vidne om mig.
Men også I skal vidne om, at I var med mig fra begyndelsen.

Dette har jeg sagt jer, så I ikke skal falde fra.
De vil smide jer ud af synagogerne – ja, den tid kommer,
hvor enhver, som har slået jer ihjel,
vil mene, at han frembærer en tjeneste for Gud.
Sådan vil de gøre, fordi de hverken kender min far eller mig.
Dette har jeg sagt jer, så når deres tid kommer,
kan I huske på, at jeg allerede har sagt det til jer.
Jeg sagde det ikke fra begyndelsen, fordi jeg var sammen med jer.

Nu går jeg til ham, som har sendt mig, og ingen af jer spørger mig, hvor jeg går hen.
Men fordi jeg har sagt dette til jer, har sorgen fyldt jeres hjerter.
Dog siger jeg jer sandheden.
Det er godt for jer, at jeg går bort.
Hvis ikke jeg gik bort, ville talsmanden ikke komme til jer.
Kun hvis jeg går bort, sender jeg ham til jer.
Når han kommer, vil han overbevise verden om synd -
om retfærdighed og om dom:
Om den synd, at de ikke hengav sig til mig.
Om den retfærdighed, at jeg går til min far, så I ikke mere skal se mig.
Om den dom, at denne verdens fyrste er dømt.

57. Endnu har jeg meget at sige jer, men det kan I ikke bære nu.
Når han kommer – sandhedens ånd – vil han lede jer til hele sandheden.
Han taler nemlig ikke af sig selv, men sådan som han har fået besked på.
Han skal forkynde for jer, hvad der skal ske.
Han skal herliggøre mig, for han skal tage af mit og forkynde det for jer.
Alt, hvad min far har, er mit.
Derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde det for jer.
Om en lille stund ser I mig ikke mere.
Men om atter en lille stund ser I mig.”

Nu spurgte nogle af hans disciple hinanden:
”Hvad betyder det, han siger til os: Om en lille stund ser I mig ikke – og: om atter en lille stund ser I mig, fordi jeg går til min far? Hvad betyder det, han siger, om en lille stund? Vi forstår ikke, hvad han siger.”

58. Jesus forstod, at de gerne ville spørge ham, så han sagde til dem:
”I diskuterer med hinanden om det, jeg sagde: om en lille stund skal I ikke se mig, og om atter en lille stund skal I se mig.
Jeg kan godt fortælle jer: I skal græde og klage, mens verden glæder sig.
I skal sørge, men jeres sorg skal vendes til glæde.
Når kvinden føder, oplever hun smerte, fordi hendes time er kommet, men så snart barnet er født, husker hun ikke længere på sin trængsel af lutter glæde over, at et menneske er kommet til verden.
Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og så skal jeres hjerte glædes, og ingen skal tage jeres glæde fra jer.
På den dag skal I ikke længere spørge mig om noget.
Men jeg siger jer: hvad I end beder min far om, det vil han give jer i mit navn.
Indtil nu har I ikke bedt om noget i mit navn.
Bed og I skal få, så jeres glæde må blive fuldkommen.

59. Dette har jeg sagt jer i billeder. Der kommer en tid, hvor jeg ikke længere skal tale til jer i billeder, men ligeud forkynde for jer om min far.
På den dag skal I bede i mit navn, og jeg påstår ikke, at jeg vil gå i forbøn for jer hos min far, for min far holder selv af jer, fordi I har holdt af mig og har troet på, at jeg er udgået fra Gud selv.
Ja, jeg er udgået fra min far, og jeg er kommet ind i verden. Jeg forlader verden igen og går til min far.”

60. ”Hør,” sagde hans disciple, ”nu taler du ligeud og ikke i billeder. Nu forstår vi, at du ved alt, og ikke har brug for, at nogen spørger dig. Nu tror vi på, at du er udgået fra Gud selv.”
”Nå, så nu tror I på det?” svarede Jesus. ”Hør her, den tid kommer – ja, den er allerede kommet – hvor I skal spredes enhver til sit, og mig vil I efterlade alene. Dog er jeg ikke alene, for min far er med mig.
Dette sagde jeg til jer, for at I må få fred i mig. I verden får I trængsel, men vær frimodige, for jeg har besejret verden.”

Jesu bøn for disciplene

61. Således talte Jesus. Han løftede sine øjne mod himlen og sagde:
”Far! timen er kommet. Herliggør din søn, så din søn kan herliggøre dig, ligesom du gav ham magt over hele verden,¹⁰
så han kunne give alle dem, som du har givet ham, evigt liv.

Dette er det evige liv, at de kender dig, den ene sande Gud

¹⁰ Egl.: ’alt kød’.

og ham han har udsendt: Jesus Messias.

Jeg har herliggjort dig på jorden
ved at fuldende det arbejde, du har pålagt mig at udføre.
Herliggør nu mig, du min far, hos dig selv
ved den herlighed, jeg havde før verden, da jeg var hos dig.
Jeg åbenbarede dit navn for de mennesker fra verden, som du havde givet mig.
De var dine, men du gav dem til mig, og de har bevaret dit ord.
Nu ved de, at alt, hvad du har givet mig, *er* fra dig –
at jeg har givet dem de ord, du har givet mig.
De tog imod dem, og de forstod for alvor, at jeg er udgået fra dig.
De troede på, at *du* har udsendt mig.

For dem beder jeg.
Jeg beder ikke for verden, men for dem, du har givet mig, for de er dine.
Alt mit er dit, og dit er mit, og jeg er blevet herliggjort ved dem.

Jeg er ikke længere i verden.
Selv er de i verden, men jeg kommer til dig.

Hellige far! Hold dem fast i dit navn – det, som du har givet mig –
for at de må være ét, ligesom vi er det.
Mens jeg var hos dem, bevarede *jeg* dem i dit navn - det, som du har givet mig.
Jeg vogtede dem, og ingen af dem er gået tabt –
(bortset fra ødelæggelsens søn, så skriften kunne blive opfyldt).
Nu kommer jeg til dig.

Således taler jeg i verden, for at min glæde må blive fuldkommen i dem.
Jeg har givet dem dit ord, men verden afskyede dem, fordi de ikke er af verden,
ligesom heller ikke jeg er af verden.
Jeg beder ikke om, at du skal tage dem ud af verden,
men om, at du vil bevare dem mod den onde.
De er ikke af verden, ligesom heller ikke jeg er af verden.
Hellige dem i sandheden! Dit ord er sandhed!
Som du har sendt mig ind i verden, sendte jeg også dem ind i verden.
For deres skyld helliger jeg mig selv,
for at også de må være helliget i sandhed.

Ikke alene for dem beder jeg,
men også for dem, der hengiver sig til mig på grund af deres ord,
så alle må blive ét - ligesom du, min far er i mig og jeg i dig –

så også *de* må være i os, og verden må tro på, at *du* har udsendt mig.

Jeg har skænket dem den herlighed, du har skænket mig,
for at de må være ét, ligesom vi er ét - jeg i dem og du i mig –
for at de må være i fuldkomne enhed,
så verden må forstå, at du har udsendt mig –
ja, at du har elsket dem, sådan som du elskede mig.

Far! dem, du har givet mig, for dem ønsker jeg, at de må være, hvor jeg er,
så de kan se min herlighed – den, du har givet mig,
fordi du elskede mig før verdens grundlæggelse.

Retfærdige far! Verden kender dig ikke,
men jeg kender dig,
og disse mennesker har forstået, at du har udsendt mig.
Jeg har bekendtgjort dem dit navn, og jeg vil ydermere bekendtgøre det,
så den kærlighed, du elskede mig med, må være i dem – og jeg i dem.”

Tilfangetagelse, forhør og fornægtelse

Da han havde sagt dette, gik Jesus ud sammen med sine disciple - over på den anden side af Kedronbækken, hvor der var en have. Her gik han ind sammen med disciplene. Imidlertid kendte også Judas (ham, der udleverede ham) stedet, fordi Jesus ofte kom der sammen med sine disciple, så da Judas havde samlet en deling mænd sammen med ypperstepræsternes og farisæernes officials, kommer de derud med lanterner og fakler og våben. Nu vidste Jesus i forvejen alt, hvad der skulle ske med ham, så han gik ud og sagde til dem:

”Hvem søger I?”

”Jesus nazaræeren,” svarede de.

”Det er mig,” sagde han til dem.

Judas (ham, der udleverer ham) havde imidlertid stået sammen med dem, så da han sagde til dem: det er mig, trak de sig tilbage og faldt til jorden.

Så endnu engang spurgte Jesus dem:

”Hvem søger I?”

”Jesus nazaræeren,” sagde de.

”Jeg har sagt jer, at det er mig,” svarede Jesus, ”så hvis det er mig, I søger, så lad de andre gå.” (Det var for at det ord, som var blevet sagt, måtte blive opfyldt: *Jeg har ikke mistet nogen af dem, du har givet mig – ikke én!*)

Simon - dvs. Peter – der bar et sværd, trak det, ramte ypperstepræstens slave og huggede hans højre øre af. Slavens navn var Malkos.

”Stik dit sværd i skeden,” sagde Jesus så til Peter, ”eller skal jeg slet ikke drikke det bæger, min far har givet mig?”

63. Nu greb delingen og kaptajnen og judæernes officials Jesus og lagde ham i lænker. De førte ham bort, først til Annas – det var Kaiafas’ svigerfar. Kaiafas var ypperstepræst det år, og det var ham, der havde givet judæerne det råd, at det er gavnligt, hvis ét menneske dør for folket.

Imidlertid fulgte Simon Peter og en anden discipel efter Jesus. Denne discipel var kendt med ypperstepræsten, så han gik sammen med Jesus ind i ypperstepræstens gård.

64. Peter stod imidlertid ved døren udenfor, og så kommer den anden discipel ud (ham, der var kendt med ypperstepræsten). Han talte med dørvogteren og førte så Peter indenfor. Tjenestepigen, der var dørvogter, siger så til Peter:

”Er du ikke også en af denne mands disciple?”

”Nej, det er jeg ikke,” svarer han.

Slaverne og de forskellige officials, som stod der, havde lavet en kulild til at varme sig ved. Det var nemlig koldt. Også Peter stod sammen med dem og varmede sig.

Nu udspurgte ypperstepræsten Jesus omkring hans disciple og om hans undervisning.

”Jeg har talt åbent og ligeud til verden,” svarede Jesus ham, ”jeg har altid undervist i synagogen og i templet, hvor alle judæerne samles. I det skjulte har jeg intet sagt. Men hvorfor spørger du mig? Spørg dem, der har hørt, hvad jeg sagde til dem. Du skal se, de ved, hvad jeg har sagt.”

Da han havde sagt det, gav en af de officials, der stod der, Jesus en lussing og sagde:

”Svarer du ypperstepræsten sådan?”

”Har jeg sagt noget forkert,” svarede Jesus ham, ”så sig det ligeud, men hvis det er rigtigt, hvorfor slår du mig så?”

65. Så sendte Annas ham i lænker til ypperstepræsten Kaiafas.

Imidlertid stod Simon Peter og varmede sig. De sagde så til ham:

”Sig mig engang, er du ikke også en af hans disciple?”

”Nej,” sagde han, ”det er jeg ikke.”

En af ypperstepræstens slaver – en slægtning til ham, Peter havde hugget øret af – sagde:

”Så jeg dig ikke i haven sammen med ham?”

Atter engang nægtede Peter, og i det samme galede hanen.

For Pilatus

66. Nu førte de så Jesus fra Kaiafas hen til prætoriet. Det var tidligt om morgenen, og de gik ikke ind i prætoriet for ikke at blive urene, så de ikke kunne spise påskemåltidet. Pilatus kom så ud til dem og spurgte:

”Hvilken anklage fremfører I mod dette menneske?”

”Hvis han ikke gjorde noget galt,” svarede de ham, ”ville vi jo nok ikke udlevere ham til dig.”

”I kan jo selv tage ham,” sagde Pilatus, ”og dømme ham efter jeres egen lov.”

”Det er ikke tilladt for os at henrette nogen,” sagde jøderne til ham.

(Det var for at Jesu ord om hvilken slags død, han skulle lide, måtte gå i opfyldelse).

67. Pilatus gik nu tilbage i prætoriet, hidkaldte Jesus og sagde til ham:

”Du er så judæernes konge?”

”Kommer det, du siger, fra dig selv,” spurgte Jesus, ”eller har andre fortalt dig om mig?”

”Er jeg judæer?!” svarede Pilatus, ”det var dit eget folk og ypperstepræsterne, der udleverede dig til mig. Hvad har du gjort?”

”Mit rige er ikke af denne verden,” svarede Jesus. ”Hvis mit rige var af denne verden, ville mine officials kæmpe for at jeg ikke skulle blive udleveret til judæerne. Men nu er mit rige ikke herfra.”

”Så er du altså konge?” sagde Pilatus til ham.

”Du siger, jeg er konge,” svarede Jesus, ”ja, dertil er jeg født, og derfor er jeg kommet ind i verden – for at vidne om sandheden. Enhver der er af sandheden, hører min stemme.”

”Hvad er sandhed?” siger Pilatus til ham. Da han havde sagt det, gik han ud til judæerne og sagde til dem:

”Jeg finder ingen skyld hos ham. Men det er skik og brug hos jer, at jeg løslader jer én ved påskehøjtiden. Så vil I gerne have, at jeg løslader jer judæernes konge?”

”Ikke ham!” råbte de igen og igen, ”men Barabbas!” (Barabbas var en simpel røver).

68. Så tog Pilatus Jesus og piskede ham. Soldaterne havde flettet en krone af tjørn, den satte de på hovedet af ham, og de kastede en purpurrød kappe omkring ham. Så gik de hen til ham og sagde:

”Hil dig, judæernes konge!” mens de slog ham i ansigtet.

Så gik Pilatus ud til dem igen og sagde:

”Hør her, jeg fører ham ud til jer, så I kan vide, at jeg ingen skyld finder hos ham.”

Jesus kom nu ud med tornekronen på hovedet iført den purpurrøde kappe, og han siger til dem:

”Her har I mennesket!”

Da ypperstepræsterne og deres officials så ham, råbte de:

”Korsfæst! Korsfæst!”

”Tag ham selv og korsfæst ham,” siger Pilatus til dem, ”for jeg finder ikke nogen skyld hos ham.”

”Vi har en lov,” svarede judæerne ham, ”og ifølge loven bør han dø, fordi han har gjort sig selv til Guds søn¹¹.”

Da Pilatus hørte dem sige sådan, blev han ganske bange. Han gik så igen ind i prætoriet og spørger Jesus:

”Hvor kommer du fra?”

¹¹ En af kejserens titler.

Men Jesus gav ham intet svar.

”Du svarer mig ikke,” siger Pilatus så til ham, ”Forstår du ikke, at jeg har magt til at løslade dig og magt til at korsfæste dig?”

”Du har overhovedet ingen magt over mig,” svarede Jesus, ”hvis ikke den er givet dig ovenfra. Derfor har den, der har udleveret mig til dig des større synd.”

Herefter forsøgte Pilatus at løslade ham, men judæerne råbte op og sagde:

”Hvis du løslader ham her, er du ikke Cæsars ven. Enhver, som gør sig selv til konge, går imod Cæsar.”

Da Pilatus nu hørte de ord, førte han Jesus ud og satte sig i dommersædet på et sted, der kaldtes *Lithostrotos* – dvs. brolagt eller på hebraisk: *Gabbatha*.

Det var ved middagstid, beredelsesdagen før påskehøjtiden og judæerne sagde:

”Se engang vores konge!” og de råbte: ”Tag ham væk! Fjern ham! Korsfæst ham!”

”Skal jeg korsfæste jeres konge?” spørger Pilatus dem.

”Vi har ingen konge uden Cæsar,” svarede ypperstepræsterne.

Jesu død og begravelse

69. Så udleverede han dem til dem, så han kunne blive korsfæstet. Så greb de Jesus, og med sit eget kors på ryggen gik han ud til det sted, der kaldtes *Kraniou* – dvs. kraniestedet eller på hebraisk *Golgotha*. Her korsfæstede de ham og sammen med ham to andre på hver sin side af Jesus, der var i midten.

Pilatus skrev en indskrift og satte den på korset. Der stod: JESUS NAZARÆEREN JØDERNES KONGE. Denne indskrift læste mange af judæerne, da stedet, hvor Jesus blev korsfæstet, var nær ved byen. Det var skrevet på hebraisk, romersk og græsk. Så sagde judæernes ypperstepræster til Pilatus:

”Skriv ikke ’judæernes konge’, men: ’hans sagde, jeg er judæernes konge’.”

”Hvad jeg skrev, det skrev jeg!” svarede Pilatus.

70. Da soldaterne korsfæstede Jesus, tog de tøjet af ham og delte det i fire dele – en del til hver soldat. Ligeså med kjortlen, men den var sømløs, vævet i ét helt stykke fra toppen af. De sagde så til hinanden:

”Lad os ikke skære det i stykker. Lad os trække lod om, hvem der skal have det. (Det var for at skriften skulle gå i opfyldelse: *De delte mit tøj imellem sig – om min klædning trak de lod*). Således gjorde soldaterne faktisk.

71. Ved Jesu kors stod hans mor og hans moster Maria, Klopas’ hustru og Maria Magdalene. Da Jesus nu så sin mor og den discipel, han elskede stå ved siden af, siger han til sin mor:

”Kvinde, der har du din søn.” Så siger han til disciplen: ”Der har du din mor.”

Fra da af tog disciplen hende hjem til sig.

Bagefter, da Jesus vidste, at alt var fuldbragt, siger han (for at skriften skulle gå i opfyldelse):

”Jeg er tørstig.”

Der stod et kar fyldt med vineddike, så de stak en svamp, fyldt med vineddike, på en isopstængel, og førte den op til hans mund. Da Jesus havde drukket af vineddiken, sagde han:

”Det er fuldbragt!” Så bøjede han hovedet og opgav ånden.

72. Jøderne bad nu Pilatus – eftersom det var beredelsesdag og ligene ikke måtte hænge på korset på sabbatten (denne sabbat var nemlig særlig stor) – om ikke deres knogler kunne blive knust, så de kunne blive fjernet. Så kom soldaterne og knuste knoglerne på den første og den anden, der var blevet korsfæstet sammen med ham, men da de kom til Jesus, så de, at han allerede var død, så hans knogler knuste de ikke. Dog gennemborede en af soldaterne hans side med et spyd, og straks kom der blod og vand ud. (Han som har set det, kan bevidne det, og hans vidnesbyrd er sandt – ja, han ved, at han taler sandt, så også I må tro det). Dette skete for at skriften kunne gå i opfyldelse: *På ham skal ingen knogle brækkes*. Eller som et andet skriftsted siger: *De skal se hen til ham, de har gennemboret*.

73. Bagefter spurgte Josef fra Arimathæa – han var en af Jesus disciple, dog i det skjulte af frygt for judæerne – om han måtte tage Jesu legeme ned. Det gav Pilatus ham lov til, så han kom og fjernede hans legeme. Også Nikodemos kom – det var ham, der kom til ham om natten i begyndelsen – medbringende en blanding af myrra og aloe for omkring hundrede litras.¹² De tog så Jesu legeme og omvandt det med linnedklæde sammen med krydderierne, sådan som det er skik og brug blandt judæerne, når de forbereder en begravelse.

Nu var der ved det sted, hvor han var blevet korsfæstet en have, hvori der var en ny gravhule, som endnu ingen havde ligget i. Så dér lagde de Jesus – på grund af judæernes beredelsesdag, fordi gravhulen lå nær ved.

Jesu opstandelse

74. På den første dag i ugen kommer Maria Magdalene tidligt om morgenen, mens det endnu var mørkt, til gravhulen og opdager, at stenen er blevet fjernet fra den. Hun stormer så hen til Simon Peter og til den anden discipel, som Jesus elskede og fortæller dem:

”De har fjernet herren fra gravhulen, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.”

Peter og den anden discipel tog så afsted og kom til gravhulen. De løb sammen, men den anden discipel løb foran, hurtigere end Peter, så han kom først til gravhulen. Da han kigger ind, ser han linklæderne ligge der – dog gik han ikke ind. Så kommer også Peter efterfølgende, og han gik ind i gravhulen og ser linnedklæderne ligge der. Ansigtsklædet, som var på hans hoved, lå ikke sammen med linnedklæderne, men sammenfoldet

¹² Svarer til 20 denarer. Jeg vælger møntenheden fremfor vægtenheden, da det ville svare til omkring 50 kg salve.

for sig selv et andet sted. Nu gik også den anden discipel – ham, der var kommet først – ind i graven, og han så og overgav sig tillidsfuldt. For de havde endnu ikke forstået skriftens ord om, at han skulle opstå af døde. Disciplene vendte så igen tilbage til deres eget.

75. Men Maria stod udenfor ved gravhulen og græd. Grædende kigger hun ind i gravhulen og opdager, at der sidder to engle i hvidt – den ene ved hovedet og den anden ved fødderne, dér hvor Jesu legeme havde ligget.

”Kvinde dog, hvorfor græder du?” spørger de hende.

”Fordi de har fjernet min herre,” siger hun til dem, ”og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.” Da hun havde sagt det, vender hun sig om og ser, at Jesus står der – dog vidste hun ikke, at det var Jesus.

”Men kvinde dog, hvorfor græder du?” spørger Jesus hende, ”hvem søger du?”

Hun mente, det var gartneren, så hun siger til ham:

”Gode herre, hvis det er dig, der har fjernet ham, så fortæl mig, hvor du har lagt ham, så jeg kan tage ham med.

”Mariam!” siger Jesus til hende.

Hun snurrede rundt og siger til ham på hebraisk:

”Rabbuni!” (det betyder Mester).

”Rør mig ikke!” siger Jesus til hende. ”Endnu er jeg ikke steget op til min far, men gå til mine brødre og fortæl dem, at jeg stiger op til min far og jeres far – min Gud og jeres Gud.”

Så kommer Maria Magdalene og forkynder for disciplene, at hun har set Herren, og at han sagde sådan til hende.

76. Da nu det blev aften samme dag, den første i ugen – og dørene var blevet låst, dér hvor disciplene befandt sig af frygt for judæerne – kom Jesus, stod midt iblandt dem og sagde:

”Fred være med jer!”

Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev lykkelige over at se Herren.

”Fred være med jer!” sagde Jesus igen til dem. ”Ligesom min far udsendte mig, udsender jeg også jer.” Derpå åndede han i dem og sagde: ”Modtag hellig ånd! Hvis I tilgiver nogen deres synder, skal de være tilgivet – hvis I holder nogen tilbage fra tilgivelsen, skal de holdes tilbage.”

77. Thomas, en af de tolv (ham, de kaldte Tvillingen) var imidlertid ikke sammen med dem, dengang Jesus kom. De andre disciple sagde så til ham:

”Vi har set Herren!”

”Det tror jeg ikke på,” sagde han til dem, ”med mindre jeg ser naglemærkerne i hans hænder, ja, stikker min finger ind i naglemærkerne og stikker mine hænder ind i siden på ham.”

78. Otte dage senere var hans disciple igen indenfor, og Thomas var sammen med dem. Så kommer Jesus, selv om dørene var låst, står midt iblandt dem og siger:

”Fred være med jer!” Henvendt til Thomas siger han så:

”Kom her med din finger og se mine hænder – kom med din hånd og stik den i min side. Vis aldrig mistillid, men vær altid tillidsfuld hengiven.”

”Min Herre og min Gud!” svarede Thomas.

”Fordi du nu har set mig, tror du på mig,” sagde Jesus til ham. ”Velsignet være de, som *ikke* har set og dog tror.”

Også mange andre tegn udførte Jesus for disciplene – tegn, som ikke er nedskrevet i denne bog. Men dette er skrevet for at I må fæste lid til, at Jesus er Messias, Guds søn, og at I gennem denne inderlige tillid må få liv i hans navn.

Appendix¹³

79. Senere viste Jesus sig igen for disciplene ved Tiberiassøen. Det foregik således:

Simon Peter og Thomas (ham de kaldte tvilling), Nathanael fra Kana i Galilæa, Zebedæussønerne og to andre disciple var samlet. Så siger Simon Peter:

”Jeg tager ud og fisker.”

”Vi kommer med,” siger de til ham.

De kom ud og gik ombord i båden, men den nat fangede de intet.

Næste morgen stod Jesus på bredden. Disciplene vidste dog ikke, at det var Jesus.

”Men kære børn, har I ingen mad?” siger Jesus så til dem.

”Næh,” svarede de ham.

”Kast garnet ud på højre side af båden, så skal I nok finde nogen,” sagde han til dem.

Så kastede de det ud, og de var slet ikke i stand til at hale det ind – så mange fisk var der. Så siger den discipel, Jesus elskede, til Peter:

”Det er Herren!”

Da Simon (altså Peter) hørte, at det var Herren, tog han sit overtøj på – han var nemlig nøgen – og kastede sig i søen. Den anden discipel kom i båden – de var jo ikke langt fra land, højst omkring hundrede meter – og de slæbte garnet med fiskene.

Da de kom på land, ser de en kulild på jorden med fisk og brød ovenpå.

”Kom med nogle af de fisk, I lige har fanget,” sagde Jesus til dem.

Simon Peter gik så ud og trak garnet på land. Det var fuldt af store fisk – 153 stk. – men selv om der var så mange, var nettet ikke revet i stykker.

¹³ Det er, som om Johannesevangeliet slutter med afsnit 78 (Kap. 20). De to sidste afsnit (Kap. 21) anses da også for at være en senere tilføjelse.

”Kom og få noget morgenmad,” siger Jesus til dem. Ingen af disciplene turde spørge ham, hvem han var. De vidste jo godt, at det var Herren. Så kommer Jesus, tager brødet og giver dem det – ligesådan med fisken.

Dette var allerede tredje gang Jesus blev åbenbaret for disciplene, efter at han var opstået af døde.

80. Da de havde spist, siger Jesus til Simon Peter:

”Simon, Johannes’ søn, elsker du mig mere end de andre?”

”Ja, Herre,” sagde han til ham, ”du ved, at jeg holder af dig.”

”Vogt mine lam!”

Igen for anden gang siger han til ham:

”Simon, Johannes’ søn, elsker du mig?”

”Ja, Herre,” siger han til ham, ”du ved, at jeg holder af dig.”

”Vær hyrde for mine får!”

For tredje gang siger han til ham:

”Simon, Johannes’ søn, holder du af mig?”

Nu blev Peter ked af det, fordi han spurgte for tredje gang: holder du af mig? Så han sagde til ham:

”Herre, du ved alt. Du ved, at jeg holder af dig.”

”Vogt mine får!” sagde Jesus til ham. ”Jeg skal fortælle dig en sandhed. Dengang du var yngre, tog du selv dit tøj på og gik hvorhen, du ville, men når du bliver gammel, skal du række hænderne frem, og en anden vil give dig tøj på og føre dig hen, hvor du ikke vil. (Dette sagde han for at betegne den død, hvormed han skulle herliggøre Gud). Da han havde sagt det, siger han til ham: ”Følg mig!”

Da Peter vendte sig om, opdagede han, at den discipel, Jesus elskede, fulgte efter dem (det var ham, der havde ligget til bords ved aftensmåltidet, lænet op mod hans bryst, og som sagde: Herre, hvem er det, der udleverer dig?). Da han så ham, siger Peter til Jesus:

”Herre, hvad med ham der?”

”Hvis jeg ønsker, at han skal blive, til jeg kommer, hvad kommer det så dig ved?” siger Jesus til ham, ”følg du mig!”

Derfor spredte det rygter sig blandt brødrene, at den discipel ikke skulle dø. Men Jesus sagde jo ikke til ham, at han ikke skulle dø, men: Hvis jeg ønsker, at han skal blive, til jeg kommer, hvad kommer det så dig ved?

Dette er den discipel, som vidner om alle disse ting, og som har skrevet dette. Vi ved, at hans vidnesbyrd er sandt.

Der var også mange andre ting, Jesus gjorde, som hvis de skulle nedskrives hver for sig, tror jeg ikke, at hele verden ville have plads nok til de bøger, der så skulle skrives.